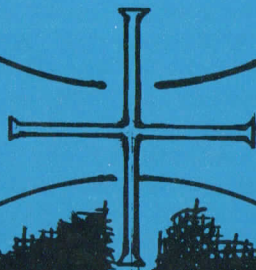

NEBESA
ROZPRÁVAJÚ
SLÁVU
SILNÉHO BOHA
Žalm 19,2

Žive!

SLOVO

1996 2

ročnik XXVIII

Vážení čtenáři,

Jsem rád, že se můžeme letos už podruhé setkat na stránkách Živého slova. Je mým vroucím přáním, aby to bylo setkání vzájemné. Pokaždé, když čtu článek známého autora, jako bych měl před sebou jeho tvář a slyšel jeho hlas. Prožíváte to někdy také tak? Byl bych rád, kdybyste i v tomto čísle našli něco, co Vás potěší a povzbudí na cestě víry, co poslouží k duchovnímu budování, co bude prostě k užítku. Také prosím Pána, aby zde pokud možno (pokud je to vůbec v našich silách), nebyly "mrtvé mouchy", které "nasmrazují a nakažují mast apatekářskou" (viz Kaz 10,1).

Jsem Pánu Bohu i Vám vděčný za to, že v poslední době přibývalo hodně nových příspěvků, takže je z čeho vybírat. A to jak v české, tak i ve slovenské řeči. Takže začínám stát před jiným problémem: jak to udělat, abych se někoho nedotkl tím, že jeho článek není právě otištěn. Mějte prosím, moji milí, i pro tento problém pochopení. Nehledejte v tom postranní úmysly a zaujatost. Problém je jen v tom, že rozsah časopisu je dán a je někdy obtížné vyváženě vybrat vhodné články tak, aby časopis pokrýval celý rozsah toho, co obvykle přináší, aby jeho obsah byl pestrý a aby přinášel nejen kvalitní obsah, ale aby měl i přitažlivou, čtivou formu. Věřím, že i tuto záležitost tak jako dosud pochopíte.

Ve chvíli, kdy budete číst tyto řádky, už se bude blížit doba prázdnin a dovolených. I pro tyto chvíle oddechu Vám přeji mnoho Boží milosti, aby to byly chvíle, kdy načerpáte nejen fyzické síly, ale kdy budete moci zvláštním způsobem zakoušet Boží milost i ve svém volném čase. Jsou to chvíle, kdy nejsme v neustálém shonu a chvatu,

kdy se můžeme zastavit a prožívat nerušené chvíle se svým Pánem. Kéž Vám Pán i tyto dny bohatě požehná.

Váš bratr

Tomáš Pala s redakční radou

Aký bol rok 1995?

Podľa zaznamenaných prírodných katastrof by mnohí dali odpoveď - katastrofálny. Odvodnili by to, že v roku 1995 bol na celom svete zaznamenaný neuveriteľný počet 600 prírodných katastrof, čo je podľa jednej medzinárodnej poisťovacej firmy so sídlom v nemeckom Mníchove 3krát viac než v roku 1994.

Mňa zaujali tieto:

16. januára - oblasť centrálného Japonska v okolí mesta Kóbe postihlo silné zemetrasenie. Zahynulo vyše 5 000 obyvateľov.

28. mája pri silnom zemetrasení na Sachaline prišlo o život vyše 2 000 ľudí.

Keď som čítal tieto správy, premýšľal som, koľko z týchto mŕtvych bolo pripravených stretnúť sa so svojim Stvoriteľom.

Prírodnými katastrofami našich dní sa Boh nezjavuje len ako svätý a vyvýšený Pán a Sudca nad hriechom, ktorý zaplavuje zem. Zjavuje sa tiež vo svojej láske a milosrdenstve ako svedčí už prorok Jeremiáš vo svojom Plači 3,22-33. Je to mnohonásobná milosť Hospodinova, že sme nevyhynuli celkom, lebo neprestali jeho zľutovania. Sú nové každého rána, veľká je tvoja vernosť...

Vedzme, že Boh aj skrze prírodné katastrofy hovorí nám, ktorí sme ostali pri živote ešte v roku 1996. Moje telo i moje srdce hynie, ale skalou môjho srdca a mojím dielom je Boh naveky (Ž 73,26).
jk

Církev Kristova a doba veľkého soužení (Zj 3,10)

Tyto budúci udalosti, o nichž čteme v Biblii, zaměstnávají a uvádějí často do nejistoty i mnohé věřící křesťany vzhledem k nejasným biblickým výkladům. Z tohoto důvodu bychom se v této úvaze chtěli společně zabývat příslušnými místy Písem svatých, která o tomto předmětu mluví. Církev Pána Ježíše Krista je pravou Církví Boha živého, sloupem a utvrzením pravdy (1Tm 3,15). K tomuto Božímú lidu a obecenství patří všichni znovuzrození věřící v Pána Ježíše, jak z národa židovského, tak i z pohanů, kteří tvoří jednotu Kristova těla. Jejich dějiny počínají dobou, kdy Pán Ježíš zemřel a po slavném vzkříšení vstoupil na nebesa a seslal Ducha svatého (J 16,7.13). Tato doba bude zakončena podle zaslíbení Páně vtržením církve do nebes (J 14,3). Údové církve jsou novým stvořením a liší se od ostatního lidstva jak svou minulostí, tak i budoucností, poněvadž jsou účastníci nebeského povolání (Ef 1,3, Fp 3,14 a Žd 3,1). Jejich obcování je v nebesích, odkud i Spasitele očekávají, Pána Ježíše Krista (Fp 3,20). Také jejich dědictví je nebeské, věčné, nikoliv pozemské, časné.

Zcela jinou věcí je, pokud se jedná o národ izraelský, jmenovitě o věrný zbytek tohoto lidu na konci dnů (Mt 24,21.22). To velké soužení, o kterém čteme, bude doba neobyčejných trápení a stihne kromě jiných národů žijících v této době také národ izraelský. Církev Boží zde již nebude, poněvadž bude podle zaslíbení Páně a na jeho povel vzata z této země a uvedena jím do nebeských příbytků (J 14,2.3, 1Te 4,15-17). Prorok Jeremiáš o této době soužení mluví jako o velikém dni (Jr 30,7),

takže nebude žádného jemu podobného. Pán Ježíš hovoří o době soužení, jakého nebylo od počátku světa (Mt 24,21). Tato doba následuje po určitých událostech (Mt 24,15). Dokud bude Církev Pána Ježíše na této zemi, nelze ani očekávat konečný návrat Židů do jejich země, snad ani znovupostavení chrámu v Jeruzalémě jako nějaké znamení příchodu Páně pro církev. Kdyby tomu tak bylo, pak by živá církev nemusela bdít a čekat, dokud tyto udalosti nenastanou nebo neskončí. Pro okamžik vtržení církve k Pánu nemáme žádné znamení, ani udanou hodinu. Máme jediný pokyn, abychom byli lidem čekajícím svého Pána, jako nevěsta, která čeká svého ženicha, kdy přijde. Toto stálé očekávání nás pobízí k horlivosti a k práci pro Pána a chrání nás od zlého, abychom byli hotovi a připraveni pro jeho příchod (Fp 3,20; Tt 2,12-13).

Podobný stav bdělosti máme v Mt 24,42-44. *Bdětež tedy, poněvadž nevíte, ve kterou hodinu Pán váš přijíti má.* Zde si ovšem musíme povšimnout označení neb titulu, jaký náš Pán přijal. Jedině tak porozumíme, přikazuje-li Pán církvi, aby bděla, nebo Izraeli, případně věřícímu zbytku tohoto lidu.

V Mt 16,13 se Pán Ježíš ptá učedníků: *Kým praví lidé býti mne, Syna člověka? ... I odpověděv Šimon Petr, řekl: Ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého.* (v.16). Všimněme si rozdílu. Pán se nazývá Synem člověka, Petr ho nazývá Synem živého Boha. Označení Syn člověka se naposledy v Bibli vyskytuje a je použito Duchem svatým ve Sk 7,56 při kamenování Štěpána: *Aj, vidím nebesa otevřená a Syna člověka stojícího na*

pravici Boží. Konec této kapitoly musíme číst ve světle L 19,12-14. Byla to poslední výzva pro Izrael. Proto je zde nazýván Ježíš Synem člověka. V epistolách již tento název Syn člověka nalezneme, poněvadž není v žádném vztahu k Církvi, jedině Izrael a ostání svět mají co činit bezprostředně se Synem člověka. Je to jméno, pod nímž se Pán zjeví jako soudce, a výrok Páně: *Nebo v tu hodinu, v kterouž se nenadějete, Syn člověka přijde,* se nevztahuje na očekávání Církve, nýbrž na očekávání věřícího židovského ostatku v posledních dnech. Mimo to mluví kapitoly Mt 24 a 25 o událostech, které přijdou teprve, až Církev nebude na zemi.

Ve Zj 3,10-11 čteme: *Protože jsi zachoval mé slovo a vytrval, zachovám tě i já od hodiny zkoušky, která přijde na celý svět a prověří obyvatele země.* Tedy nikoliv v hodině pokušení, asi jako Noe, který se svou rodinou procházel vodami a byl zachráněn (1Pt 3,20). Enoch byl zachráněn před potopou (Žd 11,5), Noé byl zachován v korábu během potopy. Enoch je předobrazem Církve, Noé národa izraelského, který bude procházet velkým soužením. Církev bude uchráněna před hroznými soudy, druhá skupina, o které čteme ve Zj 7,13-15 projde soužením, mnozí z nich utrpí pro své svědectví smrt, ostatní budou zachováni při životě jako Noé, i když projdou hrozným pronásledováním a potom vejdou živí do tisíciletého království (Mt 25,32-34). Poněvadž Církev nebude procházet uvedeným soužením a Božími soudy, pak ani není možné, aby věřící, o nichž čteme ve Zj 7,13-15, patřili k Církvi Pána Ježíše. Také apoštol Pavel píše věřícím v Tesalonice: *"abyste sloužili Bohu živému a pravému a očekávali Syna jeho s nebe, totiž Ježíše, který vysvobodil*

nás od hněvu budoucího..." (1Te 1,9-10). Budoucím hněvem je míněn soud, který stihne bezbožný svět a nevěřící národ izraelský.

V době milosti, ve které žijeme, se Boží hněv nemůže zjevit, protože žijeme ve dnech spásy. Přestože stále přibývá zla, které nabývá hrozivých rozměrů, přestože se lidé stále více vzdalují od Boha, *Bůh shovívá nám, nechťe, aby kteří zahynuli, ale všichni ku pokání se obrátili* (2Pt 3,9). Ohlášené soudy a Boží hněv nemohou přijít dříve, protože zde na zemi je Církev Kristova a je zvěstováno evangelium Boží milosti. V tom případě, koná-li Bůh soud nad jednotlivcem nebo i nad celým národem, je to něco zcela jiného než budoucí hněv, který postihne celou naši zemi (Žd 12,5-6). Velkému soužení musí ještě předcházet návrat Židů do jejich země a znovuoobnovení chrámu v Jeruzalémě. Podle Mt 24,15 by mělo soužení začít, až bude stát ohavnost zpusošení na svatém místě a potom i obnovení levitských bohoslužeb, snad brzy jejich ukončení podle Da 9,27. Žel, jsou i dnes mnohá soužení na různých místech (Sk 14,22) a toho jsme byli nebo jsme svědky, ale toto utrpení věřících nemůžeme nikdy považovat za velké soužení, kterým Církev Pána Ježíše jako celek procházet nebude (Zj 22,20). SI

CO NEVÍ ANI SYN...

Nebe a země pomínou, ale má slova nepomínou. (Mk13,31)

O onom dni či hodině neví nikdo, ani andělé v nebi, ani Syn, jenom Otec. (Mk 13,32)

Markovo evangelium je sice kratší než ostatní evangelia, ale v některých případech obsahuje podrobnosti, které

jinde nejsou zaznamenány. Je tomu tak i v citovaném verši, který proto leckdy vyvolává rozpaky. Při rozpravě o budoucích událostech dle záznamu Marka dává Pán Ježíš najevo, že něco neví ani Syn, což je On sám. Vyrojí se tedy zvidává otázka, jak je to s Jeho božskou vševědoudností? Dívejme se na to však v souvislosti s charakterem ev. Marka, který popisuje Pána Ježíše jako služebníka. Tím, že se Pán Ježíš stal člověkem, dobrovolně na sebe vzal určitá omezení. *Vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí... ale nedopustil se hřichu* (Fp 2,7; Žd 4,15) A pro služebníka je příznačné, že plní uloženou práci, aniž by znal další podrobnosti (J 15,15). Pán Ježíš jako člověk také nebyl všudypřítomný, přestože věděl, kde se cokoli děje a znal i co je uvnitř srdcí a myslí lidí. V dobrovolnosti Jeho ponížení lze vidět důvod určitých omezení - *maličko nižší než andělé* (Žd 2,9) - i význam sdělení, které Marek zapsal.

Rád bych se ale spolu s vámi zahleděl ještě na další či snad hlubší důvod "dobrovolného nevědění". Právě spojitost obou citovaných veršů je zajímavá. Pán Ježíš se svrchovanou pravdivostí i s neomezenou mocí svého slova prohlašuje: *Nebe a země pomínou, ale má slova nepomínou.* V celé souvislosti to lze vyjádřit takto: "To, co vám říkám, se určitě stane, neznámý zůstává jen okamžik rozběhu událostí." To je ten čas a *lhůta, kterou si Otec ponechal ve své moci* (Sk 1,7). A právě o tom je napsáno v Žalmu, který Pán Ježíš před chvílí citoval při vyučování v chrámě: *Řekl Hospodin mému Pánu, usedni po mé pravici, DOKUD ti nepoložím nepřátele pod nohy* (Mk 12,36/Ž 110,1).

Každý z nás by se asi hned zeptal: "Prosím pěkně, jak dlouho to "dokud"

bude trvat?" Pán Ježíš se tak neptá. To je úžasné! Týká se to přímo Jeho a On to dobrovolně nechce vědět! Pročpak asi? Protože ta chvíle Jeho slavného příchodu je podmíněna skončováním s Jeho nepřáteli. A na to On - řečeno lidskými slovy - není zvědav. Jeho touha je jiná. On i za ty své nepřátele položil život, prolil svoji krev, aby i oni mohli najít chvíli návratu a odpuštění. Za tímto Jeho jediným "dobrovolným nevědění" je skryta ohromující trpělivost Jeho lásky. Takovéto "nevědění" nesnižuje vznešenost Syna člověka - Božího Syna. Ba právě naopak, plní mne obdivem, vděčností a chválou.

Na dokreslení tohoto pohledu si můžeme přečíst, co zapsal ap.Jan: *A viděl jsem, hle, bílý oblak, a na oblaku sedí někdo jako Syn člověka, na hlavě má korunu ze zlata a v ruce ostrý srp. Vtom další anděl vyšel z chrámu a mocným hlasem zavolal na toho, který seděl na oblaku: "Pošli svůj srp a začni žeň, protože nastala hodina žně a úroda země dozrála"* (Zj14,14-15). Proč by měl svrchovanému Synu člověka dávat nějaký anděl pokyn k tomu, co má dělat? Nuž, právě proto, co jsme si až dosud řekli. Syn člověka neví a čeká, dokud se neozve vzkaz z chrámu - úroda dozrála, hodina udeřila a žeň může začít.

Milí čtenáři. Prošli jsme spolu několik míst Božího slova, která alespoň pro mne otevřela nový pohled do velkolepého prostoru Boží lásky. Pro nás platí to, co vzhledem k plynoucímu času řekl Pán Ježíš: *váš čas je pohotově vždy* (J 7,6). Pro toho, kdo se Mu ještě neodevzdal, aby nepropásl dosud otevřenou příležitost; a pro nás, kteří Mu již patříme, abychom byli *bdělí jako lidé, kteří čekají na svého Pána* (L 12,36).

pz

KLUKATÁ CESTA ZA ODSÚDENÝMI

Je taký celkom obyčajný sobotný deň. Stojím pred väzenskou strážnicou, predkladám svoj občiansky preukaz a oznamujem: "Pastoračná návšteva z Kresfanských zborov". Skoro súčasne ticho cvakla na dverách zámka a už som bol vo vonkajšej väzenej "kleci". Chvíľu čakania využívam k "bleskovej" modlitbe: "Pane, prosím požeň ma moju návštevu. Otvor srdce väzňov pre Tvoje slovo a pre hlas evanjelia. Nech je oslávené Tvoje meno aj za týmito múrami... Ameň." Hlasité otvorenie ďalších dverí ma vyrušilo. "Nech sa páči ďalej, ideme..." Este krátka vstupná prehliadka osobných vecí a vykročili sme. Prešli sme asi sedem ťažkých železných brán. Niektoré otvoril veliteľ, niektoré sa otvorili pred nami samé a niektoré sa otvorili len na priamy dotyk identifikačnej karty veliteľa stráže. Po stránke bezpečnosti sú zaistení dobre, neutečú. My im však s pomocou Boha nesieme slobodu - slobodu ducha.

Pastoračné návštevy v ľavskej väznici na Považí vydržiavame viac ako tri roky. Začali to bratia z Piešťan a Nového Mesta podľa biblického: "... a navštívili ste ma, v žalári som bol a prišli ste za mnou." (Mt 25,36) Nesenie zvesti evanjelia slovom a vhodnou literatúrou za múry väznice začína naozaj kľukatou cestou: ísť a doniesť - prísť a počúvať. Ochota chcieť sa vyžaduje z jednej aj z druhej strany. Aby sa dostal hlas evanjelia do uší a srdca väzňom, musí tu byť ešte tretia ochota. Umožniť evanjelium vstup do väznice medzi odsúdených. Táto ochota zo strany dozorcov je splnená na jedničku.

Keď sme už medzi nimi, začína naše spoločné obecnosť, vlastne už začalo na schodoch, chodbe či vo

dverách. Stiskom ruky, niekedy objatím, alebo bozkom. Evanjelista "musí" byť ako jeden z nich. Presne podľa apoštola Pavla: "Slabým som sa stal slabý, aby som získal slabých. Všetkým som sa stal všetkým, aby som na každý spôsob zachránil niektorých" (1K 9,22). Spoločná modlitba nás má upozorniť, že stojíme "na svätom mieste" pod Božím vševidiacim okom. Pobožnosť nepokračuje podľa nejakého programu, ale podľa potreby a chápania prítomných. Často vyrušujú, jedni prichádzajú, druhí odchádzajú, iní sa pýtajú, či si môžu ísť na chodbu pofajčiť. Veľa sa im musí "povolíť", aby neutrpelo evanjelium Kristove, často je aj sám evanjelista vyrušený. O systematickom vyučovaní a ucelených kázniach nemôže byť ani reči. Už aj preto, že až na troch či štyroch máme vždy iných poslucháčov. Tí, čo chodia pravidelne, vždy dovedú iných, takých, čo práve chcú ísť. Tí noví majú veľmi malú známosť o biblických veciach, často sa čudujeme ich neznalosti v základných veciach.

Niekofko otázok tých, čo prišli prvýkrát: Pán "kazateľ", čo je to Biblia, čo je to evanjelium, čo je to odpustenie, čo je to hriech, čo je to večnosť? Tieto a ešte aj iné otázky im treba vysvetliť tak, aby zmysel zvesti evanjelia im bol jasný. Je však zaujímavé, že slovo milosť poznajú všetci, lebo súvisí s ich prepustením na slobodu. Takmer všetci, keď boli na slobode, veľmi málo sa zaujímali o záchranu svojej duše, nemali na to čas. Teraz čas majú, ale evanjelium je ďaleko od nich. Myslíme aj na tých, ku ktorým sa vôbec nedostaneme. Vo väznici ich je asi 450, my však máme kontakt maximálne s dvadsiatimi. A čo tí ostatní, kto im donesie evanjelium? Môžeš to byť aj ty, milý

brat evanjelista! Zapoj sa do tejto práce! Sú to ľudia s pokriveným svedomím, niektorí majú na svedomí aj dva tri ľudské životy, ale sú to ľudia a potrebujú Spasiteľa. Modlime sa za nich, aby im Boh dal milosť robiť pokánie a aby poslal za nimi ochotných procvníkov, ktorí by ich volali ku Kristovi a nie do cirkvi.

Tri a pol ročná práca medzi väzňami doniesla aj pozitívne výsledky. Niektorí boli Božím slovom silne oslovení a robili pokánie. Vyznávajú, že cítia, ako ich Boh oslovil a volá ich k novému životu. Tí, čo už odišli z výkonu trestu domov, budú musieť svoju vieru v Pána Ježiša dokázať medzi svojimi najbližšími. Tí, čo ešte zostali pod výkonom trestu, musia sa tiež sami dokázať, pred kolegami a pred väzenskou správou, či viera v Pána Ježiša zmenila ich život. My im okrem doporučenia žiadne iné "vysvedčenie" nedávame. Viera v Pána Ježiša sa doporučuje sama, osobným životom.

Evanjelium je hotové, pripravené k ofenzíve do širého sveta. Jeho moc spočíva v smrti a vzkriesení Pána Ježiša. Je pripravené vyraziť a zasahovať srdcia ľudí. Kresťania ho však musia doniesť, ponúknuť: na ulici, v domoch aj vo väzenských celách. Šíri sa do sveta v troch záberoch: Slovom - Písmom - životom. Dosah možno technicky vylepšiť, nesmie sa však zmeniť a vyprázdniť jeho obsah. Evanjelium treba ľuďom predkladať v rôznych formách, nikdy však nesmie stratiť moc kríža, smrti a života. Pán Ježiš musí byť ústrednou postavou neseného evanjelia! Buďme Bohu vďační aj hrdí na to, že rozmach evanjelia nezveril anjelom, ale nám kresťanom. "Kto chce úspešne niesť evanjelium ľuďom - musí byť sám evanjeliom preniknutý." -pk

*Povedľa neveľmi frekventovaného chodníka
stál rozčesnutý strom
s usychajúcou korunou
Asi ho zasiahol blesk
Ale tam popri mŕtvom pni
vyrašili nové, sviežo zelené prúčky
čo spievajú pieseň života.*

*Blesk Božích súdov
zasiahol
nevinného Božieho Syna
namiesto nás
Chodí sa popri golgotskom kríži,
kde Spoluvorcu Všemohira
postihol údel
rozčesnutého stromu
Lež tam, celkom pri ňom
rozdávajú zeleň žitia
plnými priehrštami
vykúpení ľudia*

*Pri tom rozčesnutom strome
aj ja spievam
oslavné ódy
na šťastie,
na radosť,
na večný život*

jk

Velikonoční konference '96 v Ostravě

I v letošním roce jsme se mohli sejít ke společnému obecenství na VŠB v Ostravě-Porubě. Letošní účast asi 1050 bratří a sester ukazuje, že tyto společně prožité chvíle mají význam pro posílení života víry, zejména bratří a sester z míst, kde je do obecenství daleko. Pro mnohé z bratří je to velká ekonomická zátěž, přesto však z toho, že se opět vybral dostatek peněz k zaplacení, vidíme, že těmto sejitím Bůh žehná. Velmi potěšitelná byla i účast bratří a sester ze Slovenska. Byli bychom velmi rádi, aby se bratrské vztahy mezi vykoupenými z obou našich národů i nadále udržovaly. A společně konference k tomu určitě přispívají. Potěšila nás i návštěva vykoupených z jiných států (Kanada, Velká Británie, SRN, Švýcarsko). Měli jsme velkou radost, že po 8 letech nás opět mohli navštívit spoluvykoupení z Jugoslávie (manželé Majerští z Báčského Petrovce a br. Ján Čižmanský z Kysáču).

Téma letošní konference bylo: "CÍRKEV a MANŽELSTVÍ".

Proč manželství?

Společně jsme si znovu uvědomili, že manželství není lidský výmysl, ale instituce, ustanovená samotným Pánem Bohem (1M 2,22-25, Mt 19,4-6, 1K 7 a další). Je to tajemství, mysterium, Boží projekt. Slouží k tomu, aby člověk nebyl osamocený, ale aby měl rovnocenný doplněk, se kterým se může sdílet, aby měl zázemí, kam se může v životních stresech uchýlovat. Není samoučelné, jeho cílem je oslavit Boha.

Tedy ne sobectví ve dvou, ale služba, do které povolává Pán, ať už je to misijní činnost, či služba potřebným či příklad ve výchově. Tento Boží projekt však může správně fungovat jen tehdy, budou-li splněny podmínky, které Pán Bůh pro ně stanovil. A to předpokládá, že oba vzhlížejí vzhůru ke svému Pánu a jím se řídí. V Bibli máme zaznamenáno, že Boží lidé dávali tzv. "desátek", tj. desetinu všeho toho, co jim Pán Bůh dal, Pánu Bohu. Ze svých příjmů, ze svého majetku. Jednou z oblastí, kterou nám Pán Bůh svěřil, je i náš čas. Náš časový fond činí 168 hodin týdně. Patří 17 hodin z toho našemu Pánu? Máme v našich manželstvích čas pro Pána? Manželství je na celý život, rozvod není "nouzovým východem".

Mluvíme o něm proto, že manželství dnes prochází hlubokou krizí. Žijeme v době, která se dá bez nadsázky nazvat **soumrakem manželství**. Lidé jsou nesmírně vynalézaví, aby tuto zastaralou a pro ně nepohodlnou instituci nahradili něčím novým, lákavějším, atraktivnějším. Nejde jen o to, že manželství už dávno nejsou svazkem na celý život. V našem státě se podle statistických údajů rozvádí každé třetí manželství, v Praze každé druhé. Stoupá stále více počet těch, kdo vůbec nehodlají založit rodinu. Veřejně se mluví o "legalizovaném partnerství", stále častěji slyšíme hlasy o zrovnoprávnění homosexuálních partnerství s manželstvím. A to už nemluvíme o různých dalších výstřelcích v této oblasti. Lidé nezastaví na jejich cestě k demontáži manželství ani nebezpečí, jaké jsme dříve neznali, jako je třeba AIDS. Tento postoj lidí, který vlastně demonstruje postoj k Bohu vůbec, má nesmírně škodlivý vliv na život jak jedince, tak i společnosti. Klesá porodnost, vzrůstá

podíl starých lidí ve společnosti atd. Kromě těchto negativních vlivů, jejichž odstranění je záležitostí jiných institucí, je nutno říci jasně a otevřeně: Ztráta biblického postoje v otázce manželství má dalekosáhlé dopady i na duchovní život křesťanů. Křesťané totiž kopírují s určitým časovým zpožděním to, čemu se říká "duch doby", a to i v oblasti manželství. Před dvacíti lety mezi křesťany rozvod neexistoval, dnes je stále častější. I v "křesťanských kruzích" se diskutuje o homosexuálních vztazích, třebaže biblické stanovisko je zcela jednoznačné a nazývá je hříchem.

Manželství jako obraz nevěsty Kristovy

Z listu Efezským 5,25 - 33 vyplývá zvláštní přímá úměrnost:

MUŽ : ŽENA = KRISTUS : CÍRKEV

Pán Bůh nás stvořil ke svému obrazu (viz 1M 1,26n). Tento obraz se projevuje různě.

- Především nám Pán Bůh dal schopnost tvořit. Jen člověk dovede vyprojektovat ve své mysli a pak na papíře nebo dnes v počítači nějaké zařízení, a pak je uskutečnit.

Jsme stejně jako Pán Bůh trojjediní, máme tělo, duši a ducha.

Ale zůstává tu ještě jedna podoba, či stín mnohem větší a slavnější reality:

- Jsme Božím obrazem i skutečností stvoření Evy.

Pro řadu lidí je to prastarý mýtus - ale přitom je to skutečnost, která již úplně na začátku ukazovala na Krista:

Abyste mohla přijít na svět Eva, musel Adam projít tvrdým spánkem, při němž Bůh otevřel jeho bok a z části jeho těla udělal ženu. Připomíná nám to událost na Golgotě, kdy náš Pán musel projít také "tvrdým spánkem smrti", při

němž byl také otevřen jeho bok, aby zde mohla být jeho nevěsta, církev.

- Ze vztahu Krista k církvi a naopak si smíme a máme brát měřítko pro naše lidské vztahy - jak se máme vůči sobě chovat.

V rovnici, kterou jsme si uvedli, je totiž vztah Krista k církvi pevně dán Písmem, ten se nemění. Podle tohoto vztahu se má řídit náš vzájemný vztah mezi mužem ženou.

- Vztah muže k ženě a naopak se promítá do vztahu Krista a církve. Bude-li v krizi manželství, zcela zákonitě a určitě se to promítne i do vztahu ke Kristu. **jaká budou naše manželství a naše rodiny, takové budou i naše sbory.**

Postavení a úloha svobodných i ženatých

Jak svobodní, tak i ti, kteří jsou v manželství, mají v Písmu určité poslání a úkoly, které jsou měřítkem pro jejich život. Ne všichni muži se ožení, ne všechna děvčata se vdají. Je třeba, aby muž i žena dorostli k tomu, aby poznali, co je Boží vůle v jejich životě - zda mají zůstat svobodní, anebo vstoupit do manželství. Je tvrdou realitou, že někteří zůstanou z různých důvodů svobodní. Boží slovo nás učí, že **není tragedií zůstat svobodnými**. Být svobodný není ani něco nižšího a horšího, ani něco vyššího a lepšího. Tímto vztahem se zabýval apoštol Pavel v 1K 7, 22-35. Ten žil v hektické době, plné zvrátů a nejistoty. V Izraeli se lidé bouřili proti římské nadvládě a celé římské impérium se pomalu začínalo otřásat v základech. Lidé ztráceli své jistoty. Podobně je tomu i dnes. Z tohoto hlediska nutno chápat Pavlova slova. Pavel nebrogil proti manželství - na jiném místě naopak brojí proti těm, kdo by chtěli manželství zakazovat (a takoví

"myslitelé" byli již tenkrát - viz 1Tm 4,1-3). Šlo mu o to, aby ukázal těm, kdo zůstanou svobodní, že ani manželství není tím touženým "konečným řešením" života, že svatba není happy end, po němž už jen následují slova "a jestli neumřeli, žijí tam šťastně dodnes". I manželství má své problémy. Manželé a především rodiče se musí vypořádat se spoustou problémů, které by jako svobodní neměli a které je nutně svým způsobem zdržují od služby Pánu. Jsou svým stavem limitováni - víc už udělat nemohou. Jsou starosti, které svobodní nemají (péče o ženu, o rodinu, o zdárný průběh výchovy dětí atd.). Mohou mnohdy své osobní problémy odložit, nikdo na nich nezávisí, a mají volné ruce ke službě Pánu.

Zůstat svobodným není tragedie - naopak to může být příležitost účinněji Pánu Bohu posloužit. Řada požehnaných Božích služebníků, jak mužů, tak i žen, byli lidé, kteří zůstali svobodní. Možná, že i dnes chce Pán Bůh některé z nás si použít tímto způsobem.

Snažme se tedy poznat, co si přeje Bůh v mém životě. Nenasledujeme výplody svých snů a představ.

Zvláštní zmínku zaslouží neprovdaná děvčata. Je biblickým principem, že muž se uchází o ženu. Je mnoho "Janinek, které se neprovdaly proto, že se pro ně žádný brouček nepřišel" (Karafiát). Kvést sama a odkvést - to je hrdinství, které si zaslouží úctu a ne pohrdání.

Když už člověk pozná, že jeho údělem je prožít život jako ženatý či vdaná, měl by se řídit při výběru svého partnera Božím slovem, ne svými sympatiemi. Je i řada praktických rad ze života, které bychom měli zvažovat. Patří mezi ně mimo jiné i tyto:

- vztah toho druhého k práci,

- vztah k rodičům a ke starým lidem vůbec,

- jaká je partnerova rodina, jaké tam vládou vztahy,

- poznat zdravotní a psychický stav partnera (zatajování působí mnohdy velké potíže),

- nepodceňovat povolání (jsou povolání, která vyžadují enormní nasazení - např. lékaři, soukromí podnikatelé i zaměstnanci soukromých firem, ale také i obdarovaní bratři, kteří chtějí sloužit Pánu - a to zdaleka nejen uvolnění),

- zvláštní pozor na tzv. "rizikové partnery":

sem patří zcela určitě alkohol a jiné závislosti, negativní vlastnosti jako sobectví či lakomství, lidé již jednou rozvedení, nevěřící (!!!), lidé s diametrálně odlišným intelektem (ten nespočívá jen v dosaženém stupni vzdělání!) a lidé chorobně závislí na svých rodičích. Takových partnerů je dobré se vyvarovat.

Dále jsme si připomněli, že naše rozhodování musí být založeno vyváženě - jak na rozumové úvaze, tak i na lásce. A láska - to není POCIT - láska je VZTAH.

Pro mladé lidi zde zaznělo napomenutí: Neřídme se tím, co nám předkládá okolní svět. Filmy dnešní doby jsou velmi záladné a mají neblahý vliv na mladou generaci. Jejich pohled na svět je z hlediska Bible naprosto deformovaný a žel, mladí lidé je absorbují. Je to satská lež, říkájí: "Dělají to všichni, musíme si to vyzkoušet také!" Láska chce dávat, žádost chce brát. Rovněž tak je hrozný omyl, že se k lásce nejdříve musím "šíleně zamilovat". Nehledejme také "super" partnery - počítejme s tím, že jsme všichni jen hříšní a křehcí lidé, kteří zcela určitě mnohokrát zklamou. Cílem není získat dokonalého

partnera, ale partnera, na kterého je možno se spolehnout, který dovede své chyby uznat a napravovat.

Úloha muže a ženy

V manželství má být muž hlavou ženy (jako je Kristus hlavou církve). To prakticky znamená, že se nemá vyhýbat odpovědnosti za svou rodinu, nemá přesouvat rozhodování na svou ženu, zejména v obtížných a náročných situacích. Nese odpovědnost za svou ženu i za své děti. V ráji Adam dopustil, aby Eva hovořila s hadem. Dal hadu příležitost, nestaral se o svou ženu, něco zanedbal. I dnes si potřebujeme připomenout, že se muži mají starat o své ženy. I tím, že spolu budou hovořit. Pro muže je řeč většinou prostředkem ke sdělení informací, pro ženu je řeč prostředkem ke vzájemnému sdělení.

Muž bude skutečnou fungující "hlavou" jen tehdy, je-li jeho hlavou Kristus. A to nejen proklamací, ale tak, že to vidí opravdu i lidé v okolí. (Nebo řečeno slovy J. Karafiáta z Broučků: "Vidíš, jak tatínek poslouchá!" - "Tatínek? Kohopak on poslouchá?" - "I Pána Boha poslouchá. Vždyť víš, že každé ráno letí z domu a je celý den pryč až do noci, a třebaže ho křídélka bolí, druhý den už hned zas letí, jen aby byl poslušný. Vidíš!")

Muži také mají milovat své ženy. To je úkol pro muže, ne od žen vyžadovat poslušnost. Muži jsou od přirozenosti pohodlní. Pohodlní k tomu, aby se ujali své odpovědnosti, pohodlní k tomu, aby pečovali o svou ženu a v pravé lásce jí pomohli tam, kde vidí, že na ni těžce doléhá spousta práce.

Ženy mají být **poddány** svým mužům a ne jim vyčítat, že je nemilují, že se o ně nestarají. Přirozenou vlastností ženy je, že se ráda ujímá odpovědnosti, že se chce vyrovnat muži ve všem.

Nedělejme to, co Písmo neříká - ne připomínejme tomu druhému, co má dělat (to je úkolem Ducha svatého v jeho životě), ale začněme důsledně vždy u sebe a dbejme na to, abychom naplnili to, co Písmo říká nám.

Manželství je záležitostí modliteb a nových rozhodnutí pro oba, pro muže i pro ženu. Týkají se v zásadě tří oblastí:

Priority (pořadí hodnot) v životě:

Co je nejdůležitější v mém životě? Jsou to věci pozemské, anebo služba mému Pánu? Je to smutné, že řada věřících zazářila jako meteor, ale po chvíli vyhasl a dnes je buď už nevidíme vůbec, anebo jen někdy. Přitom nezáleží na tom, kolik toho mám, ale na tom, jak s tím zacházím. Máme čas na tiché o-becenství se svým Pánem? Není podstatné, kolik času tomu věnujeme, ale s jakým srdcem tak činíme. Známe případy, že se vyskytl bratr, který věnoval osm hodin denně studiu Písma - a pak odpadl. Pro co vlastně žijeme? Pro svou zahrádku, pro své zaměstnání, pro svého koníčka, jen pro svou rodinu, anebo chceme žít jako rodina pro svého Pána?

Další důležitou oblastí je

Komunikace (vzájemné sdělení se).

Je velmi důležité, aby muž i žena dovedli naslouchat. Předně tomu, co říká Pán Bůh. Slyšet Boží odpověď na naše modlitby. Slyšet ale také, co říká můj partner. A pak k tomu patří také to, že dovedeme upřímně říci, co máme na srdci. Jak Pánu Bohu na modlitbě, tak také svému partnerovi. Říká se, že v dnešním manželství se průměrně věnuje jen 37 minut týdně osobnímu rozhovoru.

K nezastupitelné úloze obou, tedy muže i ženy v manželství patří *odpuštění*. Vztah Krista a církve stojí na do-

konalém odpuštění - a stejně tomu má být i v manželství. Dokážeme si totiž ubližovat a proto odpuštění nutně potřebujeme. Odpuštění se od lásky nedá odloučit. Odpuštění je třeba všude a v manželství víc než kde jinde. Zde je třeba vůle (Ř 5,8), ne až nás přejde vztek, nemůžeme čekat na to, až si to náš partner zaslouží, nemůžeme mu klást podmínky pro odpuštění. Odpuštění musí být trvalé (jako Bůh odpustil nám a už nám naše provinění nepřipomíná) a neznamená svobodu dále hršit.

Havárie v manželství

Třebaže zaměření této konference by mělo být pozitivní, mělo by vést k tomu, aby naše manželství byla zdravá a aby z nich mohl být Pán Bůh oslaven, nutno mít otevřené oči a vidět, že existují (a žel je jich stále více) manželská ztroskotání a havárie. Je to vždy smutné, protože účet platí povětšinou nevinní a ti, kteří za to nemohou (ponejvíce malé děti).

Je obrovská škoda, že nevyčerpáme všechny prostředky k nápravě, k vyznání, k pokání a k novému počátku. Naše srdce je tvrdé a nechce odpustit. Kéž by Pán Bůh dal, abychom začali znovu. Je to nejčastěji satanův trik, který se nám snaží namluvit, že "rozbitý hrníček nelze slepit". Pán Bůh dokáže učinit divy i z našich selhání.

Nakonec dojde k rozvodu. Mnohdy zcela ignorujeme (nebo si zdůvodníme, proč ignorujeme) slova Páně: "Co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!" A pak zcela zákonitě vyvstává otázka další: "A co teď? Přece nezůstanu sám/sama! A uzavírají se nové sňatky, žel mnohdy opět bez anebo jen s povrchním sebeoklamávajícím hledáním Boží vůle. A jsou mnohdy horší než ty původní!

Co k tomu říci?

Tato část by měla být jen okrajovou, protože na nové manželství nemáme biblický nárok či právo. Je však skutečností, že z Boží milosti je možné nalézt řešení i tam, kde jsme totálně selhali, jestliže upřímně tento stav vyznáme, prosíme o odpuštění a pak se poddáme Boží vůli a necháme jej, aby Pán Bůh řídil dál náš život. Je možné, že se pak i dožijeme toho, že nám ve své milosti dá někoho do cesty, s nímž budeme moci jít dál životem společně. Ale buďme připraveni také i na tu variantu, že tomu tak být nemusí!

Konference je již za námi, kéž by Pán dal, aby naše manželství byla jemu ke cti a slávě, aby ta poučná slova nezapadla do nezájmu a starostí všedních dnů.

přípr. tp

OBTÍŽNÁ MÍSTA BIBLE

Zachráněna rozením dětí (1Tm 2,15)

* Kdo je míněn slovy "bude spasena..." (ženy, všechny ženy, Eva?)

* Co znamená *skrze* rození dětí?

* Co zde znamená rození dětí? Jedná se zde o narození konkrétního dítěte, nebo o rození jako takové?

* Co znamená *spasena*? Nejde zde o naznačení nové cesty spásy pro ženu?

* Co vlastně znamená *ony* ve druhé části verše? Jak souvisí plurál se singulárem v první části věty? Jsou to ženy, zatímco předtím byla míněna žena (Eva nebo žena všeobecně)? Nebo jsou to děti? Je snad spása ženy podmíněna tím, že její děti uvěří?

V různých výkladech se nám nabízejí některá řešení:

1. Rození dětí = narození Mesiáše

První možností je vztažení "rození" na zaslíbení Evě, že její potomstvo potře hadovi hlavu. Pavel by podle této verze chtěl naznačit, že Marie tím, že přivedla na svět Mesiáše, korigovala čin Evy.

Zdá se však přesto podivné, že Pavel hovořil o narození Páně slovy "skrze rození dětí" a nečinil přítom ani zmínku o Mesiáši.

2. Zachránění = zachování ve fyzickém smyslu

Tento výklad říká, že Pavel neměl na mysli duchovní spásu, ale fyzickou ochranu při porodu (v návaznosti na 1M 3,16, kde je řeč o porodních bolestech a těžkostech).

To by ale znamenalo, že všechny ženy, které přežily porod dítěte, to činily na základě víry, což nasnadě zavádí k nebezpečnému opaku: ženy, které zemrou při porodu dítěte, mají nedostatek víry nebo svatosti! Kromě toho ani tato myšlenka nezapadá správně do souvislostí.

3. Záchrana v duchovním smyslu

Chce Pavel opravdu říci, že vlastní cestou spásy pro ženu je "rození dětí"?

To je v souvislostech Nového zákona vyloučeno. Tím by bylo vykoupení závislé na lidském "skutku" (navíc takovém, jehož ani všechny ženy nemohou být schopny!).

Někteří to chápou takto: Žena je zachráněna či uchráněna před *chybou* stát se dominující náboženskou figurou (v.12), že by se ujímala mužské role nebo odmítla roli ženskou. Tím, že přijímá svou ženskou roli - symbolicky "rozením dětí" - a plní-li tuto roli s vírou a zbožností, je spasena.

Ale i zde zůstává význam "záchrany" problematický a nejasný, slovo ztrácí svůj vlastní obsah, který je jinde v Novém zákoně jednoznačný.

4. V čem by mohlo být řešení?

Pohled na postavení ženy v židovství a přicházející gnostické názory na tomto místě nám trochu pomohou, neboť žena se nachází v dvojnásobném dilematu:

a) v židovství platilo: "Z ženy pochází všechen hřích a kvůli ní musí všichni zemřít" (Sirach 25,24). Eva, a spolu s ní všechny ženy, se pro svůj hřích v 1M 3 ocitly ve zvláštní spásě nepřátelské sféry. Teď by mohla předchozí diskuse o 1Tm 2 na pozadí židovství vyvolat dojem, že žena je v oblasti permanentní Boží neoblíbenosti. A to Pavel koriguje!

b) V této souvislosti je ale rozhodující, že Pavel vystupuje proti *gnostickému pozadí*. V 1Tm 4,3 musel Pavel vystoupit proti takovému lidem, "kteří zakazují se ženit a přikazují se zdržovat určitých pokrmů..." Je třeba vidět v pozadí bludné učení gnostiků, které pohrdalo vším hmotným, a zvláště plození a rození zobrazovalo jako prapříčinu všeho zla. V jednom z fragmentů gnostického "Evangelia Egypťanům" se píše, že Ježíš řekl: "Přišel jsem, abych zrušil dílo žen." V jiném měl odpovědět na otázku, jak dlouho bude ještě panovat smrt: "Dokud budou ženy rodit děti." Podle cíkevního otce Ireneia (Haer 1,24.2), měli pozdější gnostikové prohlašovat: "Manželství a rození dětí jsou od satana."

Pavel nám tedy tímto naším obtížným veršem chce říci: Pokud žena stojí ve víře, platí pro ni cesta k záchraně stejně jako pro muže. Rození dětí je pochod, skrze který vede cesta ke spásě ženy, která zůstává ve "víře, lásce, svatosti a mravnosti". Rození dětí

nelze chápat jako cestu k spáse, ale ani jí nepřekáží, jako to tvrdili gnostikové. Jde-li švou cestou, určenou jí Bohem při stvoření, není vystavena Boží nelibosti, ale Boží vůli, která i jí otvírá cestu spásy.

Hartwig Schnurr
Die Botschaft 1/95, str. 20

Znepokojení Samaritáni

Je to zvláštní, ale v současnosti v Izraeli žije 574 členů starodávného kmeny Samaritánů. Za pobytu Pána Ježíše na zemi Samaritáni žili v okolí města Samaří v Galilei a z evangelíí jsou nám známí ze setkání Pána Ježíše se Samaritánkou (Jan 4), z podobenství o mlodrdném Samaritánovi (Lk 10,30) a z uzdravení malomocného Samaritána, který přišel a Pánu Ježíši se klaněl (Lk 17,16), když dalších devět uzdravených tuto vděčnost neprojevalo.

Proč Židé nenáviděli Samaritány a odkud pocházejí? Při asýrském vpádu (r. 721 př. Kr.) bylo 27 280 Židů ze severního království (10 pokolení - hlavní město Samaří) odvedeno do zajetí. Místo nich byli přivedeni kolonisté z Babylóna a dalších pohanských míst, kteří se ze zbytky původních obyvatel smísili. Kvůli strachu z divoké zvěře tito kolonisté se chtěli naučit obyčejům Boha té země, proto požádali o kněze, který je měl těmto obyčejům naučit (2Kr 17,24n). "Hospodina ctíli, avšak přece bohům svým sloužili vedle obyčejů těch národů, odkudž přivedeni byli". Tak vzniklo samaritánské náboženství, když zachovávali 5 knih Mojžíšových, ale na hoře Gerizim nad Sichemem si kolem roku 400 př. Kr. postavili vlastní chrám.

Je pozoruhodné, že Samaritáni žijí i dnes. Nikdy neodešli do exilu. Třikrát do roka vstupují hromadně na horu Gerizim, o velikonočních svátcích tam zabíjí ovce a pečou je na kamenech, jak to kdysi dělali Izraelité v jeruzalémském chrámu. S hrdostí prohlašují, že 13 milionů Židů na světě jsou potomci bývalého Judského království, kdežto oni jsou zbytky bývalého Izraelského království a jsou tedy potomky deseti ztracených izraelských kmenů.

Kromě malé skupiny Židů a několika arabských rodin jsou Samaritáni jedinými obyvateli kolem hory Gerizim. Kirjat Luza, samaritánská vesnice, je poblíž vrcholu Gerizim. Je postavena z krásných bílých kamenů, má zahrady a dlážděné vinuté uličky. Ve vesnici je středisko mládeže, synagóga s koberci místo lavic a se svítky Tóry psanými starodávnými hebrejskými písmeny a dokonce i malá škola pro samaritánské děti, kde se vyučuje jejich náboženství a kde se děti učí modlit se ve starohebrejštině.

V tomto hornatém kraji je ticho. Největší hluk způsobuje vítr, který silně vané i v létě. Bydlí zde asi polovina Samaritánů v počtu kolem 300 lidí. Druhá polovina se skládá z izraelských občanů, kteří bydlí ve svém malém okruhu v Holonu blízko Tel Avivu. Nikde jinde Samaritáni nežijí.

Samaritáni rádi vzpomínají na šestidenní válku, když Západní břeh Jordánu, kam Nablus (město poblíž dřívějšího Samaří) patří, obsadil Izrael a čímž se otevřela hranice mezi městy Holonem a Nablusem. Tak se obě poloviny samaritánského národu opět sjednotily. Od té doby se Samaritáni z těchto dvou sídlišť stýkají a vstupují vzájemně do manželského svazku. Po roce 1967 si postavili vesnici Kirjat Luza, kde

téměř každá rodina z Holonu má další domov, který používá o svátcích. Stále rostoucí počet mladých lidí navštěvuje univerzitu. 60 % obyvatelstva je mladší než 25 let.

Na vrcholu hory Gerizim je velký plochý kámen, na kterém podle legendy stávala svatyně. Na tento kámen smí Samaritán vstoupit jen bosou nohou. Prostor je obklopen polorozbořeným plotem, kolem dokola jsou rozházeny plechovky od piva. I když se Samaritánek snaží toto místo udržet v čistotě, proti muslimům jsou bezmocní. Ti sem přicházejí vypít zakázané pivo a užít si s lehkými ženami. Je-li tomu tak dnes, jak to dopadne, až za pořádek bude zodpovědná palestinská policie?

Nyní je u Samaritánů pozorovat zneklidnění. Obávají se, že se jejich společenství znovu poruší, bude-li Nablus a tedy i hora Gerizim podle mírových dohod patřit pod palestinskou správu. Jásir Arafat projevil náklonnost vůči etnickým menšinám a nároky Samaritánů uznává za oprávněné. Mladí Samaritáni v Holonu se stýkají s Židy, kdežto mládež z Kirjat Luzy má blíže k Arabům. Postoj Izraele vůči Samaritánům je rozporuplný. Rabínské právo zakazuje manželský svazek mezi Židem a Samaritánem. Vláda poskytuje automaticky státní občanství Izraele každému Samaritánovi, který se přistěhuje z Nablusu do Holonu, zákon o návratu se však na ně nevztahuje.

Podle Zpravodaje ČSPI č. 18

zprac. jos

Někdy si myslíme, že Bůh musí ve všech těžkostech života dávat viditelné znamení, že nám pomáhá.

Ale právě toto je jeho znamení: že nám pomáhá vytrvat, odvážit se a trpět.

Jochen Klepper

Drobné zprávy z Izraele

* Primátor města New York, Ralph Giuliani, navštívil Jeruzalém, aby tím vyjádřil svou solidaritu s městem postíženým terorem. Při této návštěvě demonstrativně nastoupil do autobusu městské hromadné dopravy v centru Jeruzaléma.

* Věřící z České a Slovenské republiky při putování "s Biblí v ruce" Izraelem a Egyptem v březnu t.r. mohli vidět, jaká opatření Izrael udělal vůči terorismu:

- na příjezdových komunikacích z palestinských osad stály vojenské hlídky, které zamezovaly přístup palestinců do izraelských měst a obcí,

- v Jeruzalémě na autobusových zastávkách vojenské hlídky (dva vojáci) kontrolovaly cestující s tím úkolem, aby do izraelských autobusů nastoupili jen Židé,

- izraelské hlídky nedovolily přejezd Jerichem, autobus musel toto město objíždět,

- do Betléma není přístup jako dříve, v určité době izraelští vojáci turisty do města nepouštějí.

* Více než 100 000 cizinců zejména z Afriky a z bývalého SSSR se v posledních 10 letech usadilo v Izraeli a pracují tam jako ilegální pracovníci. Vláda se nyní hodlá věci zabývat a vydat těmto lidem především osobní průkazy, které budou muset nosit u sebe a v případě potřeby prokázat svou totožnost.

* Čína nabídla Izraeli 5000 stavebních dělníků a inženýrů.

* Do konce století počítá Izrael s novými imigranty v počtu 70 000 ročně. Ministerstvo výstavby dalo proto k dispozici půdu pro výstavbu 55 000 bytů. Výstavba má být zahájena v tomto roce.

připr. jos

5. ŠEŠŤ DNÍ STVORENIA

(1.-4. deň - 1M 1,3-19)

Teória dní - dôb

Táto teória - podobne ako teória veľkej medzery - obsahuje ohromné rozpory, ktoré ju robia biblicky neprijateľnou.

Po prvé, poradie udalosti stvorenia, uvedené v Genesis, je veľmi odlišné od prijateľného poradia skamenelín (fosílií) v horninách, predstavujúcich geologické doby.

Po druhé, ako bolo uvedené u teórie veľkej medzery, takto chápané skameneliny hovoria o vláde utrpenia a smrti pred hriechom človeka, čo je v rozpore s učením Biblie. Znamenalo by to, že utrpenie a smrť boli neoddeliteľnou súčasťou Božieho stvorenia, čo je neprijateľné.

Nakoniec, samotná biblická správa robí jasnou skutočnosť, že *dni stvorenia boli doslovnými dňami* a nie neurčite dlhými dobami - celými vekmi. Ak by autor správy bol chcel viesť jej čitateľov k takému chápaniu, mal možnosť

použiť iné slová alebo vyjadrenia, z ktorých by bolo jasné, že ide o dlhé alebo veľmi dlhé doby alebo veky. Keď však použil hebrejské slovo *jom*, označujúce *normálny deň* povedal tým presne to, čo chcel. A správny spôsob chápania správy Genesis 1 je ten, že dni boli skutočnými dňami a udalosti stvorenia sa odohrali tak, ako sú opísané.

Stvorenie svetla

Verš 1,3 je prvou správou o Božom hovorení v Biblii: **A Boh riekol: "Nech je svetlo!" A bolo svetlo.** Božie slovo prináša svetlo. Otec je prameňom

všetkého (v.1), Duch uviedol do pohybu všetko (v.2) a Slovo zjavuje všetko (v.3). Ježiš Kristus, živé Božie Slovo (J 1,1.14), je "svetlo sveta" (J 8,12) a "v ňom niet nijakej tmy" (1J 1,5). Keď sa svetlo zjavilo, **Boh oddelil svetlo od tmy (v.4). Boh nazval svetlo dňom a tmu nazval nocou (v.5).** Tým skončilo stvoriteľské dielo prvého dňa. **A bol večer a bolo ráno prvý deň (v.5).** Toto vyjadrenie sa opakuje v závere každého zo šiestich dní stvorenia. Z toho je zrejmé že *trvanie všetkých dní stvorenia bolo rovnaké.* Deň bol časom svetla, v ktorom Boh pracoval, noc bola časom tmy, keď nepracoval. Zem sa už otáčala okolo svojej osi a svetlo svietilo na ňu z rovnakej strany, ako neskôr Slnko, ktoré ešte nejstvovalo. Dni pred stvorením Slnka boli rovnaké ako

po ňom. Hebrejské slovo *jom* v Starom zákone nikdy neznamená dlhú dobu s určitým začiatkom a koncom. Pisateľ Genesis nielenže použil *slovo pre normálne dni*, ale aj zdôraznil ich vymedzenie doslovným večerom a ránom a následnosť týchto

rovnakých dní v Božom stvorení neba a zeme.

Svetlom sa tu mieni predovšetkým *viditeľné svetlo*, ktoré je postavené do protikladu voči tme. S jeho stvorením však bolo spojené i utvorenie elektromagnetického vlnenia kratších aj dlhších dĺžok v ostatných častiach vlnového spektra (rozsahu).

Všetky druhy sily a energie, čo pôsobia vo vesmíre, možno zahrnúť do troch skupín: *nukleárne (jadrové), gravitačné (ťažové) a elektromagnetické sily.* Tie všetky boli teraz uvedené do *činnosti* (aktivované). Hoci zjednodušene

môžeme o tomto úžasnom stvoriteľskom čine Božstva uvažovať nasledovne.

Otec aktivoval nukleárne sily, keď stvoril prvky priestorovo-hmotno-časového vesmíru. Duch aktivoval gravitačné sily, keď stvárnil a uviedol do pohybu pôvodne bez tvaru a nepohyblivú hmotu. Božie Slovo, Syn aktivoval elektromagnetické sily, keď povolal z temnoty k bytiu svetlo. Ovšem Boh je Jeden a všetky tri osoby Božstva sa v skutočnosti zúčastňovali na všetkých častiach stvorenia a pokračujú dodnes v udržiavaní takto stvoreného vesmíru.

Príbytok na bývanie

Zem je jediná planéta vhodná pre život a bývanie ľudí. Je to dané predovšetkým jej kyslíkovým ovzduším a pravidelným kolobehom vody medzi ovzduším a zemským povrchom.

A Boh riekol: **"Nech je obloha medzi vodami a nech delí vody od vôd. A Boh učinil oblohu a oddelil vody, ktoré sú pod oblohou od vôd, ktoré sú nad oblohou. A bolo tak. A Boh nazval oblohu nebom. A bol večer a bolo ráno, druhý deň (v.6-8).**

Hebrejské slovo pre oblohu, *rakia* znamená doslovne *rozpätie*. Možno ho považovať za rovnoznačné s moderným slovom *priestor*. V Písme sa hovorí o *troch nebesiach*: atmosférickom nebi (Jr 4,25 a i.), hviezdnom nebi (Iz 13,10) a nebi ako mieste Božieho trónu (Žd 9,24). V týchto troch významoch je používané i slovo *obloha* (1M 1,17.20, Ez 1,22). Obloha, o ktorej je reč na tomto mieste, je zrejme *ovzdušie* (atmosféra). Pán Boh ňou oddelil zoskupenia vôd, ktoré mali osobitné úlohy v ďalšom živote Zeme. Proces ich oddelenia sa možno uskutočnil premenou časti vôd na paru tepelnou energiou. *Vody nad oblohou* pravdepodobne tvorili *súvislý*

obal vodných pár nad troposférou a možno i stratosférou v oblasti, nazývanej dnes ionosféra (tri vrstvy atmosféry vo výške nad zemou približne: do 12 km, 12-80 km a nad 80 km). Baldachýn vodných pár nad oblohou *vytváral na Zemi* oproti súčasnému stavu *zvláštne podmienky*. Boli to napr. príjemná približne rovnaká teplota (skleníkový účinnok), ovzdušie bez pohybu veľkých mäs vzduchu (vetrov, búrok, víchric), počasie bez dažďa, ale s denným vyparovaním a nočnou rosou, príjemná vlhkosť ovzdušia, všeobecne veľká úrodnosť a bujnnosť rastlinstva, zadržiavanie ultrafialového i kozmického žiarenia, ktoré škodlivo i zhubne pôsobí na živé organizmy a ľudí, všeobecné umožnenie zdravého a dlhého života ľudí a všetkého tvorstva.

A Boh riekol: "Nech sa zhromažďia vody pod nebom na jedno miesto a nech sa ukáže súš!" A bolo tak. A Boh nazval súš zemou a zhromaždenie vôd nazval morami. A Boh videl, že je to dobré. (v.9-10). Prebehli úžasné chemické reakcie, kým sa rozpustené prvky sformovali do nerastov a horín, ktoré vytvorili pevnú zem - jej jadro, obal a kôru. Prebehli tiež veľké zemské pohyby, spôsobené rozdielnymi teplotami a ďalšími silami. Napokon sa nad vodami oceánov objavil povrch pevnej zeme so zložitou sieťou vodných tokov, plochami jazier a veľkými nádržami podzemných vôd. Všetky tieto vody boli navzájom spojené povrchovými a podzemnými prúdmi a takto zhromaždené na jedno miesto, hoci v mnohých zemských prehlbniach a nádržičiach (preto je v hebrejskom texte vo v. 10 množné číslo: morami).

Takto boli dokonale založené **"základy zeme"**. Hebrejské slovo *erec*, to isté ako v 1,1, ukazuje, že materiál

GENESIS

úvahy nad
knihou počiatkov

pevnej zeme bol rovnaký ako pôvodná beztvárna hmota.

A Boh riekol: "Nech vydá zem sviežu trávu, bylinu, vydávajúcu semeno, ovocný strom, rodiaci ovocie podľa svojho druhu, v ktorom bude jeho semeno na zemi!" A bolo tak. A zem vydala sviežu trávu, bylinu, vydávajúcu semeno podľa svojho druhu a všelijaký strom, rodiaci ovocie, v ktorom bolo jeho semeno podľa jeho druhu. A Boh videl, že je to dobré. A bol večer, a bolo ráno, tretí deň (v.11-13).

V druhej časti tretieho dňa stvorenia Boh prehovoril znova. Na jeho slovo vznikla predivná organická sústava rastlín, schopných znovuvytvárania jedincov podobných sebe prostredníctvom svojich semien. Uvedené sú tri druhy rastlín, ktoré predstavujú v dnešnom ponímaní zelené bylinné porasty, kríky a krovie a lesné i ovocné stromy. Je pozoruhodné, že *rastliny boli utvorené ako hotové, dospelé jedince*, ktoré mali v sebe alebo na sebe semená pre reprodukciu rovnakých rastlín. Práve v semenách sú malinké čiastočky - chromozómy, ktoré sú nositeľmi dedičnosti. Každá rastlina môže znovuvytvárať iba svoj druh, ktorého genetická (rodová) stavba je Stvoriteľom naprogramovaná v chromozómach jej semien. Moderná biológia a najmä jej osobitné odvetvie, genetika potvrdzuje, že jeden druh sa nemôže zmeniť v iný, hoci v rámci toho istého druhu sú možné mnohé odlišnosti a obmeny jedincov. Preto sa mnohé druhy rastlín nemohli vyvinúť z jedného pôvodného druhu. Takto veda potvrdzuje správu veršov 11 a 12 o utvorení aj reprodukciu každej rastliny podľa jej druhu (hebr. *min*). Je významné, že *vyjadrenie "podľa svojho (jeho, ich) druhu"* sa

objavuje *desaťkrát* v *Genesis 1* a mnohonásobne opakovane tak zdôrazňuje *biblické učenie o stvorení rastlinných i živočíšnych druhov*.

Toto učenie Starého zákona potvrdzuje i Nový zákon. V 1K 15,38 je napísané: "Boh... dáva... každému semenu jeho vlastné telo." Mnohé rastliny sú opefované hmyzom. Ten však bol stvorený až v šiestom dni. Aj to vylučuje možnosť, že dni stvorenia boli vekmi a podvracia tak teistický evolucionizmus.

A Boh riekol: "Nech sú svetlá na nebeskej oblohe, aby delili deň od noci a budú na znamenia, na obdobia, na dni a na roky!" A Boh učinil dve veľké svetlá, väčšie svetlo, aby vládlo nad dňom a menšie svetlo, aby vládlo nad nocou a tiež i hviezdy. A Boh ich dal na nebeskú oblohu, aby svietili na zem. A bol večer a bolo ráno, štvrtý deň (v.14-19).

V prvý deň Boh stvoril *svetlo* ako také (hebr. *or*). Vo štvrtý deň utvoril *svetlá* alebo zdroje svetla (hebr. *ma or*). Tak to bolo logické podľa jeho poriadku. Oddelenie svetla od tmy, trvanie dní a smerovanie svetla k Zemi bolo rovnaké v prvých troch i v ďalších dňoch. Utvorenie Slnka, Mesiaca a hviezd (vrátane ďalších obežníc - planét Slnka okrem Zeme) malo navyše za účel utvoriť *znamenia a rozdelenie času pre ľudí*. Poradie Bohom utvorených nebeských telies je uvedené z hľadiska ich dôležitosti pre Zem a ľudí. Boh ich umiestnil na oblohu - do druhého neba, určil im a zároveň aj Zemi obežné dráhy a uviedol ich do pohybu po nich. Zemskú os naklonil voči rovine jej dráhy, čo spôsobilo striedanie ročných období pri obehu Zeme okolo Slnka.

spr. jh

JAKÝ JE PRAVÝ VÝZNAM KŔTU?

Na obrázku kŕst ve státě
Lesotho (jižní Afrika)

Uvádíme *některé myšlenky Watchmana Nee o otázce křtu, abychom mohli o nich přemýšlet*.

1. "Kdož uvěří a pokřtí se, spasen bude..." (Mk 16,16)

Pravděpodobně většina protestantů ve své mysli tento verš trochu pozmění a bude ho číst: "Kdo uvěří a je spasen, má být pokřtěn." Tak to však Pán neřekl. Nikdo není spnomocněn slova Pána Ježíše měnit.

Nejdříve si však musíme ujasnit pojem "spasení". Spasení nebo záchrana se zabývá světem. Protikladem *věčného života* je zatracení, zatímco protikladem *spasení* je svět. Máme být spasení vytržením ze světa. Pokud patříme světu, jsme ve stavu zatracení. Je pro nás nevyhnutelné, abychom vyznali svůj postoj před Bohem. Lidé, kteří jsou dnes ve světě, nepotřebují dělat nic proto, aby byli zatraceni. Člověk nemusí nikoho zavraždit, aby byl ztracen. Celý svět jde do záhuby, a přesto Bůh vytrhuje některé z těch, kteří mají zahynout. Co se týká celého světa, je již odsouzen, avšak co se týká jednotlivců, je jeden nebo druhý spasen.

Je-li někdo zachráněn nebo ztracen, není to otázka vlastního chování dotyčného. Závisí to od toho, kde se člověk nachází. Pokud je v člnu, je spasen,

pokud je v moři, je ztracen. Nezáleží na tom, jestli je člověk zdvořilý nebo hrubý, dobrý nebo špatný, jestli svědomí má nebo nemá. Pokud se nachází ve světě, je ztracen. Pokud nebyl z něho vytržen, zůstává hříšníkem, který podléhá Božímu soudu.

Mít věčný život je osobní záležitostí, ale být spasen znamená obojí: vyjít z určité společnosti a přijetí věčného života. Spasení mluví o tom, že nějakou společnost opustím a do jiné vstoupím.

Bible nám o světě podává čtyři nejdůležitější výpovědi:

- Svět je Bohem zatracen a odsouzen.
- Svět leží ve zlém.
- Svět ukřižoval Pána Ježíše.
- Svět je Boží nepřítel.

Všimněte si, prosím, že svět nejenom hřeší, nýbrž také ukřižoval Pána Ježíše. Je proto Božím nepřitelem. Všichni, kdo se nacházejí ve světě, jsou - nehledě ke svému chování - už odsouzeni, a tím ve stavu zatracení. Tíseň lidí tohoto světa dalece přesahuje osobní nespravedlivé skutky. Celý jejich postoj je odvrácení od Boha. Jak by také mohl člověk opustit svět, když stále ještě silně pocituje jeho podněty! A přesto jednoho dne se mu otevrou oči, takže může poznat chybný postoj světa před Bohem. Ať už je svět

půvabný jak chce, člověk ho musí opustit! Spása se proto zabývá osvobozením od světa, z nenáležitého spojení a postoje. Být spasen znamená být osvobozen z tohoto společenství světa.

Kdo věří Pánu Ježíši má bez nejmenších pochyb věčný život, a tím na věky přechází pod Boží přízeň. Ale víra bez toho, aby se člověk nechal pokřtít, není ještě spása. I když jsi doopravdy uvěřil, máš věčný život, ale v očích světa nejsi ještě jako spasená osoba. Proč? Protože nikdo neví, v čem se odlišuješ od ostatního světa. Musíš se nechat pokřtít a projevit tak přerušeni vztahů se světem. Potom, a jen potom, si spasen.

Co je tedy křest? Je to tvé osvobození od světa. Osvobozuje tě to od společenství, ke kterému jsi kdysi patřil. Svět věděl, že jsi kdysi býval s ním, po tvém křtu ale uznává skutečnost, že jsi se od něho oddělil. Tvé dlouholeté přátelství s ním je nyní ukončeno. Ty jsi byl pochován, tím si skončil svou běžickou dráhu ve světě. Před křtem jsi věděl, že máš věčný život, po křtu víš, že jsi spasen. Když jsi uvěřil, nechal jsi se pokřtít! Bez víry by chyběla tato vnitřní skutečnost.

Odkryjeme tři podivuhodné skutečnosti z náboženského světa:

a) Židovství pronásledovalo pokřtěné. Někdy Žid mohl být tajně křesťanem, ale když se nechal pokřtít, vystavil se nebezpečí, že bude vyhnán a vyvlastněn.

b) Hinduismus se vyhýbá pokřtěným. V Indii tě nikdo nebude omezovat, pokud se nenecháš pokřtít. Jako pokřtěný budeš vyobcován. Vypadá to tak, jako by ti svět dovolil mít věčný život, ale staví se proti každému, kdo se nechá pokřtít.

c) Islám pokřtěné vraždí. Když se muslim obrátí, musí ihned odejít, jinak by byl v průběhu několika dnů zabit.

Křest je tedy veřejné svědectví: "Oddělil jsem se od světa!"

2. "Tedy Petr řekl jim: Pokání činite, a pokřti se jeden každý z vás ve jméno Ježíše Krista na odpuštění hříchů..." (Sk 2,38)

Opět tento verš nám zní nějak zvláštně. Jak vede křest k odpuštění hříchů? Vždyt podle Bible nejdůležitějším bodem evangelia je víra! Petr toto přehlédl? Proč zde mluví pouze o křtu? Protože všichni jeho posluchači se zúčastnili vraždy Ježíše Krista. Padesát dní předtím křičeli: "Pryč s Ním!" (Lk 23,18). Nyní si však někteří ze Židů přáli být oddělení z tohoto množství. Jak se to mohlo stát? Křtem, neboť křtem by opustili svět a byli by oddělení od toho společenství, ke kterému jednou patřili. To je největší učení letnic.

Ale obdobně čteme ve spojitosti se Saulem: "Vstana, pokřti se a obmyj hřích své, vyzývá jméno Páně!" (Sk 22,16) Pavel je všeobecně považován za nejpřednějšího učitele, proroka a apoštola křesťanství. Co by to bylo, kdyby jeho zkušenosti nebo učení vykazovaly nějaký nedostatek? Sám to prožil, že se měl nejdříve pokřtít a tak obmyt své hřích. Římskokatolická církev se mýlí v tom, že z tohoto verše udělala osobní zkušenost vůči Bohu. Nepoznala, že se týká světa a ne Boha. Následkem toho křtí zemřelé, aby obmyla jejich hřích, protože neporozuměla, že křest má vztah ke světu a ne k Bohu. Pavel, jako původně světský člověk, když uviděl Pána Ježíše a uvěřil v Něho, měl nyní povinnost vstát a nechat se pokřtít. Když byl tímto způsobem pokřtěn, jeho hřích byly obmyty, neboť přerušil svůj vztah se světem.

3. V době Noeho byli všichni lidé ponořeni (pokřtěni) do vody, ale pouze osmi vyšli zachráněni z vody (1Pt 3,20-21). Všichni ostatní klesli do hloubky a už nikdy nevyplavali. Pro ně to byla voda smrti. Pro nás je však tato voda vodou spasení. My jsme se znovu vynořili. Pozorujeme, že v Petrových slovech je něco pozitivního? Dnes celý svět stojí pod Božím hněvem. Jako pokřtěný jsem však mimo Boží hněv, vyšel jsem z tohoto světa, který je zatracen. To je význam křtu.

4. Čteme nyní Ř 6,3 a Ko 2,12: "Zdalíž nevíte, že kteřížkoli pokřtěni jsme v Krista Ježíše, v smrt jeho pokřtěni jsme?" - "Pohřbeni jsouce s ním skrze křest, skrze něj i spolu s ním z mrtvých vstali jste skrze víru, kteráž jest mocné dílo Boží, kterýž vzkřísil jej z mrtvých." Zatím co Mk 16, Sk 2 a 22 a 1Pt 3 vypovídají o době před křtem, tyto verše se dívají zpět na křest. Bůh nás po křtu upozorňuje na to, že jsme vlastně pokřtěni ve smrt Pána a s Ním pohřbeni i vzkříšení.

Římanům 6 klade důraz na smrt a pohřbení, Kolosenským 2 však zdůrazňuje pohřbení a vzkříšení. Voda totiž slouží jako hrob. Co je pohřbeno, musí být mrtvé, ale co je vzkříšeno, musí být živé ve zmrtevýchvstání. Nově obrácení mají být poučeni o tom, že také oni byli ukřižováni, když byl ukřižován Pán Ježíš. Na tomto základě potom prosí, aby byli pohřbeni ve vodě. A stejně, jako Pán Ježíš vstal z mrtvých, budou také oni vzkříšeni stejnou silou, která v Ném

způsobila vzkříšení. Když se vynořili z vody, byli vzkříšeni. Už to nebudou ti staří. Nyní se nacházejí na straně vzkříšení.

Bůh nás spojil s Kristem a tím je Jeho smrt naší smrtí. My jsme už v Kristu zemřeli. Tuto skutečnost si přivlastňujeme vírou. Zatímco jsme byli ponořeni a znovu vynořeni z vody, vyjadřujeme tím, že se nacházíme na druhé straně hrobu. To je vzkříšení. Nyní se už nebudeme zabývat minulostí. Bůh klade důraz na budoucnost věřících. Nezabývá se starým životem, ani tím, co máme učinit se svou minulostí. Určité věci však musí být skutečně očištěny, ale to není hlavní zásada. Bůh nás ujišťuje, že všechny naše minulé hříchy jsou pod ochranou krve. Přijali jsme plné odpuštění, neboť Pán Ježíš za nás zemřel. Jsme spaseni skrze Krista. Ale nyní se křesťan musí oddělit od světa, zřít se minulosti a žít v Kristu. Má změněné chování, neboť následuje svého Pána. Náš Spasitel již zúčtoval s naší minulostí. Kdo je spasen, je obmyt, posvěcen a ospravedlněn.

Zpracováno podle knihy W. Nee:
Žít v oddanosti. přípr. jos
Na obrázku křest ve státě Čad (Afrika)

Poučenie z modlitby Pánovej

S modlitbou Pánovou sa v našej dobe a kultúre zoznámil prakticky každý človek bez ohľadu na jeho svetonázor, resp. vierovyznanie. Zatiaľ čo katolícka cirkev doviedla používanie modlitby Otče náš až do úplne krajnej polohy únosnosti (keď ešte predtým túto hranicu neoprávnene posunula), niektoré reformované cirkevné denominácie a koby v záujme získania stredovej polohy pomyselného kyvadla nepoužívajú túto modlitbu skoro vôbec.

Aj v našom kresťanskom spoločenstve používame modlitbu Otče náš o pravdu len výnimočne, čo je možno hodnotiť ako ujmu na kvalite modlitebného života, lebo táto modlitba je a zostane opravdivým skvostom. Modlitbou Pánovou totiž nie je len názvom. Pri jej formulovaní Pán plne rešpektoval Ním samotným vyslovenú požiadavku "nezvatlania" a zamedzenia zbytočnej pohanskej mnohomluvy (Mt 6,7).

Ak pri Desatoru hovoril v dobe SZ k ľuďom samotný Boh, pri modlitbe Otče náš hovoríme naopak my k Bohu. Už aj preto sa oplatí aspoň poučiť sa z nej a pripodobniť konštrukciu našich voľných modlitieb ku stavbe modlitby Otče náš.

V tomto príspevku nechceme teraz rozvinúť polemiku o vedení Duchom Svätým. Neodporujeme ani argumentu, že každý môže pri svojom verejnom vystúpení túto modlitbu použiť. Iba konštatujeme, že v našich modlitbách dávame prednosť svojmu vlastnému vyjadrovaniu. A v ňom často používame svoje obľúbené slovné zvraty, alebo celé vetné spojenia, čím sa vystavujeme nebezpečenstvu pokrytectva včítane dôsledku o získaní odplaty od ľudí (Mt 6,5).

Úprimne a v láske Vás prosím, bratia a sestry, nehľadajte v tomto príspevku kritiku vžitých noriem. Nechceme týmto článkom búrať, ale pokiaľ možno stavať. Zamyslime sa prosím spoločne nad úrovňou a kvalitou niektorých našich verejných modlitieb. Môžu byť oni vlastné! Môžu vychádzať z vnútornej potreby hovoriť pred Bohom o problémoch, ktoré my považujeme za dôležité...či však nie je pravdou, že niekedy v nich vyjadrujeme aj názory, ktoré sú čiastočne, alebo úplne odlišné od názorov vedľa sa modliaceho brata či sestry? Či sa niekedy naše modlitby v domácom zhromaždení naozaj nekonnajú vo forme dialógu medzi bratmi a sestrami?.. Ale aké miesto v tých okamžikoch prideľujeme Bohu?

Situácia, v ktorej sa nachádzajú reformované denominácie nie je vplyvom posunu katolíckych modlitebných pomerov jednoduchá. Vidzme však, prosím, aj v tomto majstrovské dielo satana, ktorému práve na marení a deformovaní modlitebného snaženia najviac záleží. Toto dielo Zlého, o zbavenie ktorého v modlitbe Pánovej Boha prosíme má svoju konkrétnu históriu. Je preskúmateľná od čias 13. stor., kedy rehoľný rád dominikánov takmer neoddeliteľne "implantoval" k modlitbe Otče náš aj modlitbu Zdravas Mária. Tento rehoľný rád potom opäť v 16. stor. iniciatívne tentoraz spolu s rehoľou cisterciánov zaviedol mnohonásobné (150 x) odriekanie otčenáša a zdravas v modlitbe ruženca a to na počesť Panny Márie Ružencovej. Týmto činom sa už potom modlitebná prax západných kresťanov úplne stotožnila s modlitbami hinduistov, ktorí si bezmyšlienkovitě

odriekanie bezobsažných slov vylepšili vynájdением tzv. modlitebných mlynčiek. Ich použitím už potom modlitby neodomieľajú ústami, ale mechanizáciou, z ktorej si Boh môže modlitby prečítať...to je krajná poloha pomyselného kyvadla z katolíckej strany.

Teraz už ľahšie pochopíme averziu reformátora M. Luthera k takémuto deformovanému týranu modlitby Pánovej, ktorú preto aj označil za najväčšieho mučeníka. Napriek tomu si však Evanjelická cirkev a. v. zachovala používanie modlitby Pánovej. Je to do určitej miery aj logické, lebo veľké modlitebné zhromaždenia by bolo problematické zjednotiť bez všeobecnej znalosti textu.

Naše modlitebné zhromaždenia však dokážu vytvárať priestor pre individuálne modlitby jednotlivcov a aj ho vytvárajú. A v ňom mnohí, najmä noví modlitebníci z dôvodu ľudskejšieho ospravedliteľnej trémy pri verejnom prezentovaní svojho duchovného potenciálu sa radšej utiekajú k istejšímu používaniu osvojených fráz, ktoré však, žiaľ, často postrádajú akúkoľvek myšlienkovú náplň. Takéto vztité vetné spojenia sa potom ešte vo viacerých vrstvách poprekryvajú s ich minimálnymi modifikáciami...a modlitba je za nami...

A opäť pripúšťame argumenty, že je osobnou vecou každého novo obráteného kresťana, aby vo svojom vlastnom záujme od takejto pohodlnej konštrukcie modlitby čo najskôr odstúpil, ale faktom ostáva, že tento druh modlitieb medzi nami stále pretrváva. Je každému jasné, že nimi nedosiahneme stav, o ktorý vlastnou formuláciou modlitby usilujeme, že sa teda tieto modlitby jednoducho mĺňajú účinkom... a to je neprijateľná, krajná poloha pomyselného kyvadla zo strany reformovaných cirkví. Nezazlievajte prosím

pisateľovi, že v oboch krajných polohách vidí škeriaceho sa znetvoreného satana triumfujúceho nad víťazným Ježišom Kristom.

Na čo by sme mali pri našich modlitbách pamätať?

- Používajme oslovenie Otče náš a pamätajme pri tom, že skrze Neho a v ňom sme navzájom v tom najužšom príbuzenskom pomere, preto nikdy nie: Bože môj, resp. Otče môj. K tomuto majster Ján Hus napísal: "Preto nie "môj", aby sme sa mocní pyšne nechválili, ale naopak pokorne si priznali, že "náš" Otec je súčasne aj Otcom slabých a ponížených".

- K zaväzujúcej prosbe o posvätení Jeho mena vezdme aspoň tolko, že meno vždy v histórii znamenalo autoritu a právomoc. V prípade vyslovenia Božieho mena je to On, ktorý sa vo svojej milosti a láske dáva poznať človeku - užívajme preto Jeho mena rozvážne a s citom. Po vyslovení Jeho mena zvyknime si pripájať chválu a velebu, ktorá Mu právom patrí.

- Mnohé naše modlitby sú kvalitatívne ochudobnené práve tým, že v nich zabúdame na Božie kráľovstvo, ktoré ale máme hľadať ako prvé (Mt 6,33). Platí, že toto Kráľovstvo sa presadzuje mečom Ducha a ohňom lásky... a my o našu súčinnosť pri jeho presadzovaní často neprosievame. Ku našej škode, lebo pri tejto súčinnosti by sme sa naučili lásku nielen prijímať, ale aj dávať. - Vždy sa každý spolomodliaci dobre a ľahko stotožňuje s tým, ak modliaci sa prosí o uskutočnenie vôle Otcovej. Táto časť modlitby (ak ju jednoznačne artikulujeme) patrí k vecne obsažnejším a hodnotnejším úsekom. Myšlienky spojené s touto prosbou nie sú nikdy - lebo ani nemôžu byť - len prázdny hromadením slov.

- Naopak značnú časť modlitby venujeme najfrekventovanejšej prosbe o každodenný chlieb, ibaže do tohto pojmu zahrňujeme najširší register potrieb včítane najrôznejších modiel a to aj z hľadiska dlhodobej perspektívy.

- Aj v poradí 5. prosba modlitby Pánovej sa do našich modlitieb dostáva v deformovanej podobe. Nášmu uchu to možno zneje nábožnejšie a preto prosíme, aby On - náš nebeský Otec odpustil tým, ktorí nám (podľa presvedčenia nášho zraneného ega) ublížili...

- A na záver úplne zabúdame prosiť, aby sme neboli uvádzaní do pokušenia, ale naopak zbavení toho Zlého i zlého. A potom prehrávame a padáme, lebo k zvládnutiu útokov nie sme dostatočne vyzbrojení.

Prosme nášho Pána, bratia a sestry, aby naše modlitby vychádzali z Jeho usmernenia. Potom sa stanú naše modlitby naozaj silnou zbraňou modlitebného spoločenstva veriacich, čo však nemôže a nechce byť samoučelné. Takými to modlitbami lepšie oslávieme Boha v Jeho trojjedinosti. A o to nám všetkým už musí ísť!

Upravená báseň :

Pane, modliť sa nauč nás !

Na vŕšku, pri kríži, dieťa rozjíma:

Ó, Pane, odpusť mi! Ja sa modliť neviem.

Nenaučili ma!

Nevinne obžalúva rodičov i dnešnú dobu:

Som sirotou dnešných čias, i keď mám otca, mať

Mám však aj srdce čo túži veriť, i milovať!

Mama modliť ma nenaučila, vždy vraví:

chod' sa hrať, potom sa ti budem venovať!

Veď teraz sám vidíš, že nemám čas.

Otec, ako aj iní, vždy len to isté zasa: práca, auto, chata - v rodine plná kasa, ale na modlitbu - tiež nemá čas!

Oni sa nemodlia, nechcú azda? Neviem.

Možno v tom zhone zabudli a hanbia sa priznať, že nie sú šťastní, nevedia byť dobrí, ani milovať!

Ó, drahý Pane, prosím, vypočuj môj hlas!

Som sirotou dnešných čias i keď mám otca, mať.

Zlútuj sa, prosím Ťa! Nauč nás modliť zas!

jko

Symbolická čísla v knihe Zjavení

V knihe Zjavení je prorocktví o budúcich událostech psáno v obrazoch. Rovnež řada čísel, která se zde uvádějí, je symbolická. Uvedme si alespoň některá z nich.

1. Především si všimněme čísla 7. Toto číslo je součtem 3 + 4.

Tři je číslem dokonalosti. Je zapotřebí tří čar, abychom vytvořili nějaký obraz. U předmětů se rozeznávají tři rozměry - délka, šířka a výška. Mluvíme o času minulém, přítomném a budoucím. Všude se setkáváme s číslem 3. Z biblického hlediska je toto číslo výrazem Boží dokonalosti. Bůh je vševědoucí, všudypřítomný a všemohoucí.

Bůh je nazván třikrát svatým (Iz 6,3; Zj 4,8). Proto všechno, co je obrazem a zrcadlem Božství nebo je s Ním v přímém vztahu, obsahuje číslo 3.

2. Čtyři je oproti tomu číslem světa. Jsou 4 stavební kameny vesmíru - číslo, čas, prostor a hmota; 4 světové strany; 4 roční období; 4 rozměry (podle starého pojetí: šířka, délka, výška a hloubka); 4 živly.

3. Jestliže k číslu 3 přidáme 4, dostaneme 7. Jestliže Bůh má obecnství s lidmi, pak je to vyjádřeno číslem 7. Je to číslo Boží vlády, smlouvy (svazku) mezi Bohem a člověkem, a tedy číslem spasitelských dějin. Je 7 stvořitelských dnů (včetně dne odpočínutí), 7 hlavních slavností Izraele (3M 23), 7 dnů týdne, a ve Zjevení 7 sborů, 7 pečeti, 7 trub, 7 číší hněvu, 7 hromů, 7 hvězd.

4. Když čísla 3 a 4 znásobíme, dostaneme součin 12. To je průnik Božského světským, je to číslo takového světa, který je pod Boží vládou. Je to stvoření rozvinuté a požehnané Stvořitelem. Číslo 12 je tedy číslem Božího lidu (12 Jákobových synů - izraelských kmenů), proto 12 chlebů předložení ve svatyni resp. v chrámě, 12 trůnů (Mt 19,28). 12 hvězd ve Zj 12 = Izrael, 12 základů a 12 bran v nebeském Jeruzalémě = sídlo vykoupené církve.

5. Dalším číslem je 10. Desítka je číslem konce, úplného rozvinutí, konečnou fází vývoje. Noe je desátý po Adamovi a tehdy nastane konec "prvního světa", Abraham je desátý po Noemovi. Čtvrtá - antikristovská říše končí královstvím 10 rohů (Da 7,24; Zj 13,1). Útrpení církve v Smyrně bude dokonáno (10 dnů - Zj 2,10).

6. Když vzájemně třikrát (podle Boha) násobíme číslo 10 samým sebou, tj. 10 x 10 x 10 obdržíme číslo 1 000. To je Božské dokonání. Nacházíme je

v počtu znamenanych 144 000 ve Zj 7, v počtu panenců na hoře Sion 144 000 (Zj 14), nebeský Jeruzalém je vyjádřen tímto číslem - 12 000 honů je strana kubického města (Zj 21,16), království Pána Ježíše na této zemi bude trvat 1 000 let (Zj 20,4). Počet nebeských bytostí je 100 x 1000 x 1000 (Zj 5,11), Božsky dokonalý počet.

Jakým způsobem nám Pán může přiblížit slávu budoucích nebeských věcí? Slova a zkušenosti k tomu scházejí. Proto nebeský Jeruzalém má rozměry krychle o hraně 2 300 km. Dovedeme si takové město představit? Kdyby do něho přišli všichni lidé zrozeni od počátku světa, zaujali by jenom malou část tohoto města. Nebo: Počet nebeských bytostí je nepředstavitelný. Ve Zj je jejich počet 101 milionů. Umíme si takový počet bytostí pohromadě představit? Asi těžko. Nebo umíme si představit 200 milionovou armádu podle Zj 9,16?

Na druhé straně ovšem jsou některá čísla, která bychom měli brát doslovně, například:

- 1 260 dní, resp. 3,5 roka (čas, časy a půl času) nebo 42 měsíců soužení, prorokování dvou svědků (Zj 11,2-3; 12,14),

- 5 měsíců budou lidé trpět po záahu démonických škorpiónů (Zj 5,5. 10). Převádět měsíce na dny a dny na roky by nebylo správné.

V součné době, kdy se kniha Zjevení probírá i na biblických shromážděních, a kdy vycházejí různé knihy o budoucích událostech, budme při výkladu této apokalypsy opatrní. jos

Skryté věci patří Hospodinu,...

zjevné však patří navěky nám a našim synům... (5M 29,29)

Moje svědectví

Narodila jsem se v roce 1970 v Šumperku. Od dětství jsem vyrůstala bez Boha. Rodiče byli katolíci. Nechali mě jako dítě pokřtít, ale to bylo všecko. Když mi bylo deset let, pozval tatínka jeden spolupracovník do Křesťanského sboru a tatínek zakrátko uvěřil. Potom mě začal s bratrem vodit do nedělní školy, kde se mi líbilo. Ve dvanácti letech jsem jela s mládeží na křesťanský pobyt. Poprvé jsem viděla, jak křesťané spolu jednájí, jaká je mezi nimi láska a důvěra. Mnoho sourozenců se modlilo i za mě, abych svěřila svůj život Ježíši. Rozhodla jsem se tedy vydat mu svůj život, ale nebylo to opravdové. Udělala jsem to jen proto, abych měla od nich pokoj. Po návratu domů jsem sice věděla, že Bůh je, ale v mém životě se nic nezměnilo. Když jsem začala chodit do učení, našla jsem si spoustu nevěřících kamarádů a na Boha jsem zapomněla. Do shromáždění jsem chodila jen kvůli tatínkovi. Tak plynula léta...

Když mi bylo devatenáct, nechala jsem se zase pozvat na mládežický pobyt, protože jsem měla dovolenou a neměla jsem nic v plánu. Na otázku, zda jsem už uvěřila v Pána Ježíše, jsem všem odpovídala "ano", aby mě nechali na pokoji. Ale už tehdy ke mně promlouval Pán Ježíš. Já jsem ho ale nechtěla přijmout, protože jsem se bála,

že už nebudu volná a nebudu si moci dělat, co chci. Pozorovala jsem ty mladé lidi a znovu mě oslovila harmonie, disciplína a láska v jejich vztazích. Zatožila jsem po tom. Doma jsem o tom hodně přemýšlela. Trvalo ještě asi rok, než jsem poznala živého Ježíše. Modlíla jsem se k němu a odevzdala mu své hříchy, ale i svůj život. Pán mi dal do srdce zvláštní lásku a pokoj. Dostala jsem daleko víc, než jsem měla dosud. Bůh mě začal měnit...

Dnes jsem velmi šťastná, že jsem se mohla s Pánem Ježíšem setkat a nikdy bych neměnila.

Poslední tři roky

I když jsem věděla, že jsem Boží dítě, delší dobu ještě trvalo, než jsem našla své místo. Patřila jsem sice do Křesťanského sboru, ale neuspokojovalo mne to - toužila jsem po misi, po duchovním prohloubení. V této době organizovala v našem městě (léto 1993) Apoštolská církev stanovou evangelizaci, které se zúčastnila řada mladých lidí z různých sborů. I já jsem se aktivně zapojila a to byl další krok k velké změně v mém životě. Navázala jsem kontakty s AC a odešla z Křesťanského sboru. Za několik měsíců se mi naskytla příležitost odjet s jednou sestrou do německého centra Operace Mobilizace (OM), Mosbachu. Naším cílem bylo původně poznat práci OM. Sestra Marta odjela a já jsem zůstala v Mosbachu do června 1994. V tomto období na mně Bůh velmi pracoval; naučila jsem se mnoho věcí: být trpělivá sama se sebou (zejména při učení němčině), více se spoléhat na Boha, naslouchat jeho hlasu a poslouchat ho. Naučila jsem se také větší samostatnosti a kázni, spolupráci s lidmi různých národností a v neposlední řadě i praktickým dovednostem - především práci v kuchyni (náš

kuchyňský tým vařil pro 90 i více lidí). Práce v OM mě velmi zaujala, proto po modlitbách a rozhovoru s vedoucím německého OM jsem se rozhodla zůstat v Mosbachu další rok.

V této době jsme se skupinkou křesťanů začali pravidelně navštěvovat utečenecký tábor, kde byli lidé z Ruska, Turecka, bývalé Jugoslávie, Afriky, Iráku, Albánie atd. Navázala jsem spolu s další sestrou kontakty s několika muslimskými ženami. Nebylo to snadné, protože tyto ženy byly značně nedůvěřivé, většinou neuměly německy a bylo mezi nimi hodně negramotných. Několik měsíců jsme budovaly základní přátelské vztahy, důvěru. Teprve později jsme mohly začít velmi jednoduchým způsobem jim zvěstovat evangelium a společně se modlit...

Bylo velmi těžké rozloučit se s těmi to novými přáteli i s OM v Mosbachu.

Musela jsem se dál učit - tentokrát anglický jazyk na tříměsíční jazykové škole OM ve Velké Británii.

Během tohoto více než ročního období ve mně uzrála touha jít misijně pracovat do Chorvatska.

Co dál...

8.1.96 odjíždím zpátky do Mosbachu na čtrnáctidenní konferenci pro nové misionáře. Potom absolvuji tříměsíční misijní tréninkovou školu u Českých Budějovic, vedenou anglickými a americkými lektory. V dubnu 1996 bych měla odjet do chorvatského města Rovinj na dvouletou službu.

Situace v bývalé Jugoslávii

Historické kořeny krize: Na počátku roku 1000, kdy se rozdělilo západní a východní křesťanství, procházela Bosnou hranice. Deset století tam ta hranice existuje, nikdy nedošlo ke sjednocení. Slovinsko a Chorvatsko byly součástí Rakousko-Uherska, hospodářský

rozvoj šel dopředu, byly zde továrny, lidé uměli pracovat. Srbsko, Černá Hora a Makedonie byly pět století pod tureckou nadvládou. Lidé tam moc nepracovali a když ano, tak si výsledky přivlastnili Turci. Ve Slovinsku a Chorvatsku je dominantní katolická církev, v Srbsku, Černé Hoře a Makedonii pravoslavná církev, v Bosně je hranice mezi katolicismem a pravoslavím. Za doby Turků tu řada lidí převzala islám. Mnohostranné, především národnostní, historické, ale i kulturní a náboženské rozdíly vyústily v posledních letech ve válku, která byla výjimečná svou krutostí. Mnoho lidí bylo zabito a jiní byli hluboce poznamenáni válečnými hrůzami.

Před válkou bylo na mnoha místech bývalé Jugoslávie hlásáno evangelium, ale bez odezvy. Zejména ve vyspělejších Chorvatsku byli lidé orientováni materiálně a neměli o Boha zájem. Lidé jsou spoutáni zlými silami - lživým náboženstvím, okultismem, modlářstvím. V mnoha městech existují satanské církve, mnoho lidí je spoutáno demony. V zemi je nepatrná menšina znovuzrozených křesťanů.

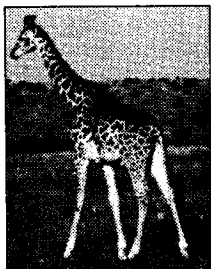
OM - Chorvatsko

V městě Rovinj pracuje desetičlenný mezinárodní tým, který se věnuje práci v utečeneckých táborech, na ulicích, ve školách. Jednou ze zvláštních forem navázání kontaktu je organizování skupin aerobiku pro ženy.

Jak se můžete podílet i vy?

Svémi modlitbami za trvalý mír na celém Balkánu, za duchovní probuzení sborů a za Boží vítězství nad satanskými silami a pouty katolicismu, islámu a pravoslaví a za Boží moudrost při studiu misijní školy a při zvládnání angličtiny a také za to, abych se mohla stát požeňnáním pro lidi v Chorvatsku.

Lenka Jánětová

Bol to vždy zážitok sedieť pod Schneiderovou kazateľňou. Jeho kázne mali moc, boli biblicky fundované a predsa obrazne zrozumiteľné. Ako docent praktickej teológie nás, študentov varoval, aby sme nehovorili ponad hlavy poslucháčov. Používal k tomu nezbudnutelný obraz:

"Aj najlepšia potrava je neúčinná, keď je priveľmi položená. Mnohé kázne sú tak vysoko múdre, že ich dosiahnu len žirafy. Náš Pán však nepovedal: "Kýmte žirafy!", ale "Paste moje ovce!".

Čestnosť papagája

Na pastoraťe bola študovňa najpriestrannejšia miestnosť. Konalo sa v nej zasadnutie pastoraťu. Zástupcovia zborov sedeli v strede okolo veľkého okrúhleho stola, ktorý bol jasne osvetlený stropným svietidlom. V jednom tmavom kúte vedľa písacieho stola - nikým nespozorovaná - stála klietka s papagájom, starostlivo prikrytá šatkou. Keď v priebehu zasadnutia bol dialóg vzrušený a hlasný, ozval sa z kúta hlas papagája: "Buď ticho, ty tlčhuba!"

Na vysvetlenie treba dodať dve veci. Toto nežiaduce napomenutie prišlo práve vtedy, keď najvyšší predstaviteľ cirkevnej správy, vplyvný muž, prednášal svoj názor. Po druhú: Tento papagáj patril námorníkovi, ktorý mal nevyberanú slovnú zásobu.

Revúci lev

Do rodiny na oslavy narodenín bol pozvaný aj pastor. Všetci sedeli v kruhu a spievali. Pastor si vzal do lona štvorročného synčeka rodiny. Spievala sa známa pieseň: "Dokiaľ môj Ježiš žije."

Pri druhej slohe, "On je dobrý pastier, ktorý verne vedie svoje ovce-ky," sa chlapca pastor ticho spýtal: "Kto je ten dobrý pastier?" Chlapec bez zaváhania odpovedal: "Pán Ježiš." Potom sa spievala tretia sloha: "Keď sa slnko skryje, lev okolo mňa reve." Znova sa tíško spytuje pastor: "A kto je ten revúci lev?" Nato chlapca odpovedalo: "Môj otec!"

sprac. čj

Špatně nabroušené nůžky

"S těmi nůžkami se už nedá nic stříhat! Škubou, místo aby stříhaly!" Moje žena se na mne vyčítavě dívá. Jistě, já jsem je zapomněl zanést nabrousit. Nedalo by se to nějak zařídít? K čemu tu mám vlastně brusku? Za chvíli stroj v dílně už pracuje. Jak krásně lítají jiskry! Vždyť by to bylo směšné, kdybych si nedokázal pomoci sám!

Na hladké straně nůžek se tvoří malý otřep. I s tím si musím poradit. A teď rychle ochladit ve studené vodě! A pak funkční zkouška. Ale kousek papíru, který jsem použil, se jen ocitl mezi dvěma plochami nůžek. Ať jsem zkoušel cokoliv, správně ostří jsem nenabrousil. Jak jsem to měl své ženě vysvětlit?

Ve shromáždění máme přece bratra, který ledačemu rozumí. Rychle na moped, ať to s ním zkonultuji a poprosím ho o pomoc. Dívá se na nůžky a pak

potřásl hlavou: "Tys to brousil z opačné strany. Ty nůžky jsou k ničemu!" Smutek mé milované ženy byl obrovský, protože tyhle nůžky pamatovaly její mládí.

Vzpomněl jsem si na slova z 2Tm 2,15: "který krájí slovo pravdy, jak se patří" (dle řeckého orig.) Zde se může srovnávat s nůžkami. Při obrácení jsme jakoby nenabrousili. Ale kdo se má této přesné a náročné práce ujmout? Neměli bychom si vyhledat vzdělávací středisko, aby nás tam připravili? Ale kolik z nich přitom odpadlo. Nesouvisí to s tím, že tam byli broušení ze špatné strany?

Jeden mladý bratr prožil jasné obrácení. Jeho přáním bylo dohonit to, co promeškal. Chtěl sloužit svému Pánu s plným nasazením. Všichni věřící měli radost z jeho prosté víry. Když během modlitební chvíle děkoval za své spasení, cítili všichni tep srdečné lásky ke svému Pánu. Také byla slyšet jeho vroucí touha: "Přijď brzy, Pane Ježíši!"

A pak pocítil potřebu vybroušení v poznání a zběhlosti v Božím slově. Pln očekávání se rozloučil s vykoupenými, aby šel na studia. Určitě tam žádostivě hltal to, co mu nabízeli. Byli to přece slovutní teologové, kteří tam učili. Když měl dovolenou a přišel do shromáždění, bylo brzy jasné, že jeho srdce už netluče tou láskou jako dříve. Zato jeho hlava třeštila přeplněna novými poznatky a metodami. Zaměnil svého dřívějšího "Pána Ježíše" jen "Ježíšem". Oslaveného Pána, kterého Bůh tolik povýšil, už neměl, měl jen "pozemského Ježíše". Ani prosby, aby Pán brzy přišel, už u něj nebyly slyšet. Přece ho učili, že nejprve musí přijít Antikrist a že je před námi velké soužení. Vše staré byla jen problematická tradice, kterou je nutno odbourat.

Jak budou tyto nůžky stříhat správným směrem, když dokonce i stříh je nesprávný? Požehnané službě neposlouží pouhá lidská moudrost či dokonce filosofie. Správným brusíčem je jen Duch svatý. Ten nebrousí z nesprávné strany. A brusím, který používá, je Boží slovo. Samozřejmě, toto broušení je našemu tělesnému smýšlení nepřijemné, vybrušuje však jasný pohled, dobré slovo a pokorný čin. A často si k tomu náš Pán používá úplně prosté bratry a sestry a prostá sejítí u Božího slova.

Erich Hammer - Die Wegweisung
12/95, str. 549

Soud světa

Výňatek z knihy E. Sauera:
TRIUMF UKŘIŽOVANÉHO

"I viděl jsem trůn veliký bílý, a sedícího na něm, před jehož tváří utekla země i nebe, a místo jim není nalezeno. I viděl jsem mrtvé, malé i veliké, stojící před obličejem Božím, a knihy otevřeny jsou. A jiná kniha také jest otevřena, to jest kniha života. I souzeni jsou mrtví podle toho, jakž psáno bylo v knihách, totiž podle skutků svých" (Zj 20, 11.12).

1. Trůn. Je "veliký" pro svoji majestátnost, "bílý" pro svoji svatost. Země musí uprchnout pro lidský hřích a pro své poskvrnění Beránkovou smrtí. Nebe musí prchnout pro hřích duchů, pro duchovní zlosti "vysoko" (Ef 6,12; 2,2). Nebe i země musí také uprchnout před velikým bílým trůnem a celé dějiště hřicha zmizí.

2. Soudcem je Kristus, neboť všecek soud svěřil Otec Synovi (J 5,22.27). On je tím Mužem, kterého určil Nejvyšší, aby spravedlivě soudil "okršlek světa"

(Sk 17,31), On je ten "Bohem ustanovený Soudce živých a mrtvých" (Sk 10,42; 2Tm 4,8; 1Pt 4,5), On je Ten, který vykoná soud ve shodě se svým Otcem (J 5,30; 8,16).

3. *Měřtkem je Boží slovo.* "Kdož mnou pohrdá, a nepřijímá slov mých, máť, kdo by jej soudil. Slova, kteráž jsem mluvil, tať jej souditi budou v nejposlednější den" (J 12,48).

4. *Souzenými* jsou "všichni mrtví", velcí a malí, tj. všichni lidé všech zemí a všech časů s výjimkou věřících do tisíciletého království. Starozákonní svatí, údové Církve a ti, kteří ušli pohromám velkého souzení, stáli už dříve před soudnou stolicí Kristovou" (2K 5,10) a těší se proto už více než tisíc let ze své proměněné duchovní tělesnosti (Fp 3,20.23).¹

5. *Přísnost.* Všichni ostatní však teď musí předstoupit před soudnou stolicí Boží. Všecky jejich skutky, myšlenky, postoje a vše to, co zanedbali (Zj 20,12), bude zaznamenáno "v knihách". Budou muset vydat počet dokonce z každého marného slova (Mt 12,36.37) a vše vyjde najevo, dokonce to nejskrytější, zasypané v hlubinách duše (Zd 4,13; 1K 4,5).

Tam se podívá Pán do očí každého a každý do vlastních očí! Tam Soudce bleskurychle plamenným zrakem prokoukne to nejvnitřnější nitro každého (Zj 1,14; Da 7,9.10)! Tam Král vyvede

každíčkou vteřinu jejich života se svaťou bezohledností a beze zbytku na světlo! Tam teprve všichni ti nadutí žvanilové "oněmi" (Jb 9,3; Mt 22,12)! Tam budou rozdrčení všichni vychloubači (Ju 15)! Tam se ukáže ve vší nahotě politováníhodná ubohost všech "duchovních velikánů" a "hrdinů" lidských dějin (Ž 2,1-5)!

Tam se podlomí všechny opory. Tam se rozpadnou všechna náboženství.

Tam se ukáže v pravém světle "zvětšelé roucho" vší samospravedlnosti (Iz 64,6)!

Tam už nebude možné klamat, tam se nebude kam skrýt (Ž 139,1-12). Z každého sebeklamu se "vyklube" zklamání. Každý se bude muset pokorit (Ř 14,11; Fp 2,11)! Každý se bude muset podřídit (srv. Ř 9,20a)! Každý pozná, že pravdu měl Bůh (Ř 3,4)!

6. *Výsledek.* Ne všem se dostane téhož, každý dostane jen to, co zaslouží (Mt 24,51), více či méně. Sodomě a Gomofe se povede "snositelněji" než městům, která odmítla poselství z nebeského království (Mt 10,15; L 10,12), Týrus a Sidon utrpí méně šrámů než Korozaim a Betsaida (Mt 11,21.22; Lk 10,14), Sodomští na tom budou "lépe" než obyvatelé Ježíšova města Kafarnaum (Mt 11,23.24; srv. 4,13). Královna ze Sáby bude žalovat na Ježíšovy současníky (Mt 12,42) a stejně tak Ninivetští (Mt 12,41); lživým učitelům křes-

ťanství "přidá" Bůh ran (Zj 22,18) a vůbec všem pobožňstkářům a tvrdošjným řekne: "Jděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného, kterýž jest připraven dábłu a andělům jeho (Mt 25,41; 7,23).

A přece nebudou všichni zatraceni. Učení o tom, že před velkým bílým trůnem už nebude zachráněn nikdo, přesahuje Písmo svaté. V knize Zjevení totiž nečteme: "Protože nebyl nalezen v knize života žádný člověk, byli uvrženi všichni do jezera ohně a síry," ale: "I ten, kdož není v knize života zapsán (v originále: "Jestliže někdo nebyl", pozn. překl.), uvržen jest do jezera ohnivého" (Zj 20,15). Obrácené národy z tisíciletého království ještě souzeny nebyly, a proto se budou muset ještě objevit před velkým bílým trůnem. A jestliže se dále v knize Zjevení píše, že budou mrtví souzeni podle svých činů, pak to jednoduše znamená "podle svého chování". V tomto smyslu je "činem", tj. Bohem chtěným dílem, víra, tak jak to osvědčil sám Kristus (J 6,29). A pokud jde o *jednotlivé činy*, jsou jen dvojí: činy těla a *Zákona* těch, kteří nejsou znovuzrozeni, a jimiž se před Bohem nikdo nemůže ospravedlnit (Ř 3,28), takže, kdo má jen ty, bude uvržen do jezera ohně a síry, a pak ty "dobré" činy a "činy víry" znovuzrozených, které budou podle Písma navzdory spasení z milosti přece jen požadovány (Tt 2,7.14; 3,1; 8,14; Jk 2,16) a podle nichž se pak bude před soudem "určovat" stupeň slávy.

Písmo se zahaluje mlčením v otázce, jak naloží Bůh s pohany žijícími před

tisíciletým královstvím, kteří evangelium nikdy neslyšeli.¹

Nám stačí trpělivá víra v Boží spravedlnost. "Což by neměl právo soudit ten, kdo soudí celý svět?" Když se jednou Ježíše zeptali: "Pane, co nemnozí jsou ti, kteří spaseni býti mají?", odpověděl zcela prostě: "Snažte se vcházeti těsnou branou" (L 13,23.24). Na konci soudu každý pozná, že se mu dostalo toho, co mu přísluší. A to stačí. Zbytek přenechejme Bohu (Ř 11,34).

Přečetli jsme za vás...

**Náboženská statistika:
Každý třetí člověk je "křesťan",
každý pátý muslim**

Přes 20 procent lidí odmítá jakékoliv náboženství, podíl "křesťanů" je konstantní, ve východní Asii se křesťanství v posledních 25 letech víc než zdesetinásobilo.

Richmond (idea):

Každý třetí člověk se hlásí ke křesťanství a téměř každý pátý k islámu. Vyplývá to z nejnovějších výzkumů statistika náboženství Davida B. Barretta (Richmond/USA). Podle jeho údajů jsou z přibližně 5,8 miliardy lidí kolem 1,9 miliardy křesťanů a přibližně 1,06 miliardy muslimů. Následují hinduisté se 777 miliony, buddhisté (341 milionů), přívrženci nových náboženských hnutí, jako "New Age" (128 milionů), a přírodní náboženství (99 milionů), sikhové (20,5 milionů) a Židé (13,5 milionů). Lidé, stojící vůči jakémukoliv náboženství

¹ S Kristovým příchodem byli vzkříšeni ti mrtví, kteří jsou Jeho vlastnictvím, tj. ti, kteří jsou vůči Otcovi v synovském postavení (1K 15,23). V době posledního soudu však procitnou i hlouběji ležící oblasti, které Kristovým příchodem dotčeny nebyly (Zj 20,5; 1K 15,24). Závěrečné vzkříšení zahrne i ty, kteří měli vůči Bohu vztah jen jako ke Stvořiteli (Zj 20,12). Tak odpovídají dva hlavní stupně vzkříšení všech lidí dvěma stupňům vítězného tažení Božího dokonání, totiž příchodu Syna před založením viditelného Božího království na zemi a zjevení věčného Božího království Otcova v proměněném vesmíru, a i zde - v tomto paralelizmu dění - se opět projevuje vnitřní zákonitost božského vedení dějin spásy.

¹ Mnozí vykladači Písma však vyvozují z 1Pt 3,19 a 4,6, že těm, kteří na zemi evangelium nikdy neslyšeli, bude poselství o spasení zvěstováno nějakým způsobem až v říši mrtvých, a tím že budou postaveni před rozhodnutí, mají-li mu uvěřit či nikoliv. Tento výklad je však sporný.

lhostejně nebo kteří je odmítají, se v předešlém čtvrtstoletí ocitli na druhém místě za křesťany.

Podle Barretta se 1,18 miliardy počítá k nenáboženským a ateistům. S 20,5 procenty patří tedy každý pátý člověk do této skupiny, jejíž podíl v posledních 25 letech vzrostl o přibližně jedno procento.

Podíl křesťanů zůstal beze změny na 33,7 procent. Podle Barretta stoupl jejich počet od roku 1970 o 55,6 procent a tím drží krok s růstem obyvatelstva. Muslimové především na základě jejich velké porodnosti se rozšířili, nadprůměrně o 96 %. Představují teď přibližně 19 procent světového obyvatelstva. Podíl hinduistů, jejichž počet stoupl od 1970 o 63 procent, znamená nyní 13,5 procenta, buddhistů 5,9 procenta. Počet sikhů se téměř zdvojnásobil z 10,8 na 20,5 milionů, zatímco Židů s 13 miliony se téměř nezměnil.

"Křesťanský západ" se ztrácí, silný růst ve třetím světě

Velký růst uvnitř křesťanství je podle Barretta typický pro východní Asii. Počet křesťanů se tam od roku 1970 zvýšil z 10,3 na 116,6 milionů, tedy více než 10x. Jejich podíl na světovém obyvatelstvu stoupl z 0,8 na 5,9 procent. V jižní Asii se počet křesťanů zdvojnásobil z 78,6 na 159 milionů. Růst o 160 % zaregistrovali statistikové náboženství v Africe: z 118,7 na 307,2 milionů. Představují teď 15,8 % křesťanstva (předtím 9,5). V jižní Americe vzrostl počet křesťanů o 68% na 451 milionů, jejich podíl na celkovém křesťanstvu stoupl však jen o 1,7%.

Silný růst ve "třetím světě" znamená zánik náskoku "křesťanského západu". Evropský podíl klesl z 32,6 na 21,5 % (417 milionů křesťanů). Barrett přitom uvádí "Euroasii" (bývalý Sovětský svaz)

s přibližně 120 miliony křesťanů zvlášť. Také 200 milionů severoamerických křesťanů znamená pokles o 3,5 % na 10,3 %. 19,2 milionů křesťanů v Oceánii zaznamenávají pokles o 1%.

Každý druhý je katolík - letniční a charismatici zaznamenali šestnásobný růst.

Největší konfesní blok tvoří katolíci s 1,05 miliardou (54,4%), přičemž asi 4 miliony nepatří římské církvi. Za nimi následuje 354,7 milionů protestantů (18,3 %) před 189,6 miliony pravoslavných (9,7 %) a 57,4 miliony příslušníky anglikánské církve (2,9 %). Zbytek patří podle Barretta především domorodým církvím ve třetím světě, které se nehlásí k žádné konfesi.

Podle jeho údajů se zešestinásobil počet letničních a charismatiků, kteří patří částečně ke klasickým konfesím, a zčásti tvoří vlastní sbory. Jejich počet stoupl z 74,4 milionů v roce 1979 na nyní 463,7 milionů. Představují 23,9 % křesťanstva (dříve 5,9 %).

4,2 milionů vedoucích pracovníků

V církvích působí podle Barretta 4,2 milionů vedoucích pracovníků, přibližně o 2 miliony více než v roce 1970. Počet misionářů ve vnější misii stoupl z 240 tisíc na 332 tisíc. Jsou ve službách 4 400 misijních společností, dvakrát tolik než před 25 lety. Celkově nyní existuje 23 000 křesťanských organizací (dříve 14 100).

Podle Barretta se ročně rozdává přes 1,08 miliardy Biblí, Nových zákonů a částí Písma. 115 biblických společností k tomu přispívá přibližně 608 miliony exemplářů.

3 000 křesťanských rozhlasových a producentských společností mají 1,7 miliardy posluchačů a diváků měsíčně, za nimi následují s 1,4 miliardou programů sekulárních stanic.

402 miliardy hodin evangelizace ročně.

Celkově využívají křesťané podle Barretta na evangelizaci ročně 402 miliard hodin, což je více než 4x víc než před 25 lety. Procentní obsah ještě "neevangelizovaného" světa poklesl z 38,6 na 19,9 %. Explozivně se i v křesťanské oblasti rozvinulo využití elektroniky: počet použitých počítačů stoupl od roku 1970 z 1000 na 180 milionů.

Jakkoliv důležité, zajímavé a na závěry bohaté jsou tyto informace, nutně se objevuje otázka, zda zde používaný pojem "křesťan" je skutečně identický s obsahem biblického slova křesťan. Jak by asi vypadal svět, kdyby jedna třetina lidstva byla skutečně "křesťanská"! Je "křesťanský" svět tam, kde bují teror, nacionální a rasistické nálady, kde vládou mafie, kde se šíří závislost na drogách a alkoholu, kde jsou lidé lhostejní vůči bídě jiných, nebo kde se dokonce ve jménu své víry vzájemně vraždí? Pamatujme na slova Pána Ježíše: "Ne každý, kdo mi říká Pane, Pane, vejde do království nebeského, ale ten, kdo činí vůli Otce mého, kterýž v nebesích jest..." (Mt 7,21).

Možná, že se také hrdě hlásíš ke křesťanství, ale jsi opravdu tím, jehož Kristus vytrhl ze smrti a učinil svým následovníkem?

(Podle die Wegweisung 5/95).

Zprávy ze sborů

Dňa 9. marca 1966 odišiel k svojmu Spasiteľovi a Pánovi vo veku 83 rokov náš milý brat **Juraj ĎUROV**. Na zemi má všetko svoj koniec, avšak istota večného života, ktorú mal od detstva,

mu dodávala vždy novú a novú silu k prekonaniu rôznych ťažkostí a súžení. Tá istota mu dodávala nádej a radosť, v ktorej mohol povzbudzovať a upevňovať aj ostatných vo viere v Pána Ježíša. Sme za neho vďační Bohu a veríme, že aj keď jeho život na zemi skončil, žije ďalej v nebeskom domove s Pánom Ježišom, ktorý slúbil: "Ja som vzkriesenie i život, kto verí vo mňa, aj keby zomrel, žiť bude."

Veriaci zboru v Martine

Križovice jsou pro věřící našich sborů pojmem, který je neodmyslitelně spojen se jménem rodiny bratra **Františka ZEMANA**. Proto se nás dotkla zpráva o odchodu tohoto bratra na věčnost. Pán Ježíš si ho vzal k sobě ve věku 84 let ve čtvrtek 7. března 1996. V sobotu 16.3.1996 jsme se s ním rozloučili na hřbitově v Doubravníku. Božím slovem i osobními vzpomínkami posloužil bratr Zdeněk David z Opavy. K důrazu na skutečnost, že duše člověka je v Božích očích velmi drahá, připomínal i jadrnou charakteristiku milého bratra: "Mluvil stručně, ale to, co řekl, mělo vždycky váhu." Tak jsme ho znali, tak ho znali i jeho sousedé v obci. Věřme, že příklad jeho věrnosti přinese i v Křižovicích ovoce.

Dne 29.2.1996 po dlouhé nemoci odešla k Pánu ve věku 75 let sestra **Anděla ŠEVČÍKOVÁ** z Kunčic pod Ondřejníkem. Naposled jsme se s ní rozloučili na místním hřbitově 9.3.1996. Smutečního obřadu se zúčastnilo více než 100 lidí, Božím slovem

posloužili bratří Ján Piš a Antonín Kala, zpěvem posloužila sestra Helena Ba-landová. Přáním sestry Ševčíkové bylo, aby se nad jejím hrobem hovořilo jasné Boží slovo, kterým by mohli být osloveni mnozí nevěřící, ti nejbližší z její rodiny i sousedé, kterým ráda vydávala svědectví o tom, jak sama přijala Pána Ježíše. Chodila s Pánem 43 let a čím více se přibližoval den jejího odchodu, tím více se prhluboval vztah důvěry a lásky k němu. Velice se těšila, až si ji povolá do nebeského domova, až jej uvidí tvář v tvář dle jeho slibu. S radostí a láskou se od roku 1964, kdy se do Kunčic pod Ondřejníkem přistěhovala, starala o shromáždění, které bylo v jejím domě. Jistě budeme rádi vzpomínat na její pohostinnost a lásku, se kterou nás vždy ve shromáždění vítala.

Shromáždění v Kunčicích bylo asi od roku 1950. ek

O odvaze

se mluví většinou v souvislosti s válečnými událostmi nebo hrdinskými činy. Jsme rádi, že můžeme podat zprávu o odvaze v souvislosti s misíí v prvních dnech roku 1996, právě když se chystaly první jednotky české armády do Bosny pod praporem IFOR. Tehdy se v malém sborečku ve Šternberku konalo nezvyklé shromáždění - vyslání misionářky do Chorvatska. Byla to odva-aha (nebyly zkušenosti), ale jen malá, protože hlavním organizátorem je OM (Operace mobilizace) a jde jen o skromnou finanční a modlitební podporu. Daleko větší odvahu prokazuje sestra **Lenka Jánětová**, která se rozhodla vydat se na nelehkou cestu služby muslimům v Chorvatsku. Byli u toho zástupci TWR, vedení Biblické školy v Olomouci, věřící ze Šumperka, Olomouce a Brna.

A tak budeme moci spolu s "rodným" šumperským sborem sledovat práci a boje sestry Lenky a taky ji podporovat. Časem možná přibude i další pracovník misie z Křesťanských sborů. Pole je tento svět ... a je zralé.

Kontaktní adresa:

Lenka Jánětová (OM)
Zagrebacka ulica 12a
52210 ROVINJ, CROATIA
Chorvatsko

Konto pro finanční podporu:)

ČSOB České Budějovice
číslo účtu 12206153/0300
var. symbol.: 705411/5816
konst.symbol: 300308

Křesťanský sbor Šternberk

Vsetín

Počátkem března letošního roku došlo ve Vsetíně ke změně čísel telefonů. Proto si prosím poznamenejte nová telefonní čísla:

0657/611839 - Křesť. sbor Vsetín (byt br. J. Holubce)

0657/81746 - Ing. T. Pala (redakce ŽS)

Vydavatelství A-ALEF informuje:

Po několikaleté přípravě vychází kniha Ericha Sauera: TRIUMF UKŘIŽOVANÉHO. Ti, kdo již četli jeho knížku Svítání dějin spásy, pojednávající o Starém zákoně, mohou si udělat představu, jakým způsobem autor prochází dějinami Nového zákona. V knize je obsaženo také 90 náčrtů ke službě Božím slovem. Doporučujeme zejména sloužícím bratřím. Na Slovensku ji můžete objednat u br. Vl. Schnierera. Ukázkou z této knížky uveřejňujeme v tomto čísle pod názvem "Soud světa" na str. 59.

Je ještě několik volných míst v zájezdech do Izraele v listopadu 1996 (7 dní) a v březnu 1997 (10 dní). jos

Hledáme rodičov

Hledáme rodičov, mamy a otcov! To je volanie detí z detských domovov.

Navštívili ste už niekedy detský domov? Cítili ste dotyky mnohých detských rúk, ktoré si chcú bytosť zvonku aspoň ohmatať? Počuli ste už tie naléhavé otázky: "Teta, prečo nevezmete raz aj mňa?" Cítili ste už tú bezmocnosť, pretože viete, že vaše možnosti a schopnosti sú veľmi obmedzené? Milí bratia a sestry, možno ste to zažili a tak vám nemusím opisovať, ako sa cítim, keď odchádzam z Detského domova a nemusím vám hovoriť o svojich pocitoch bezmocnosti a nedostatčnosti, keď vraciam deti, ktoré strávili v našej domácnosti niekoľko dní. Prenasleduje ma niekoľko párov detských očí, plných očakávania, či predsa nepoviem: "Ale áno, dnes môžeš aj ty ísť so mnou." Vidím tichú bolesť, ktorú poznajú len ľudia, ktorí veľmi trpia. Bolesť je však v tvárach malých detí. Tam, kde človek očakáva radosť a smiech. Zariadenie, v ktorom sú na prvý pohľad zabezpečené vo všetkom, ale keď sa pri-zriete lepšie, chyba to najdôležitejšie - jeden jediný človek, ktorý túži po ich blízkosti.

Pracovníci občianskeho združenia Návrat, o ktorom vás chcem informovať hovoria, že práve ten človek je tak veľmi dôležitý k prežitiu.

Občianské združenie Návrat je neštátna, nezisková organizácia, ktorej členmi sú náhradné rodiny a ľudia podporujúci myšlienku návratu opustených detí do rodinného prostredia.

Cieľom tohto združenia okrem iného je:

- vytvárať podmienky pre návrat opustených detí do rodiny,

- podporovať a hľadať rodiny, ktoré

sú ochotné prijať dieťa, o ktoré sa vlastná rodina nevie, nemôže alebo nechce postarať,

- pomáhať deťom nájsť si rodičov cez adopciu, pestúnsku starostlivosť, tútorské rodiny a pod.

Povedané v laickom jazyku: Naše detské domovy sú plné sirôt, žiaľ, najmä sirot žijúcich rodičov. Pracovníci Občianskeho združenia Návrat - Marek Roháček, Vladislav Matej a Zuzana Kubíková (všetci traja milujú Boha) spolu s množstvom dobrovoľných spolupracovníkov sa usilujú nájsť rodičov pre všetky tieto deti, bez ohľadu na farbu pleti, mentálnu a fyzickú zdatnosť.

Vyzývajú všetkých ľudí, ktorí majú milosrdné srdce, potrebné možnosti a hľadajú svoje poslanie na tejto zemi, aby uvažovali o službe najmenším.

Pracovníci OZ Návrat sú ochotní pomôcť každému, kto uvažuje o pomoci opustených maličkých.

Adresa OZN je: Karpatská 2, 811 05 Bratislava.

Marek Roháček, koordinátor Občianskeho združenia Návrat, rozpráva príbeh nechcených detí v Ríme na začiatku nášho letopočtu: V starom Ríme bolo zvykom odkladať nechcené deti k mestským múrom. Odkladali sa väčšinou dievčatká a poškodené deti. Kto chcel, mohol si z "odhodených detí" zobrať. Aj sa to z času na čas stalo, ale veľká väčšina detí pri hradbách zomierala. Keď pribúdali v meste kresťania, stále viac a viac odložených detí nachádzalo nových pestúnov. Marek Roháček dodáva, že napriek svojej neľahkej spoločenskej situácii a väčšina aj neľahkej finančnej, poskytovala nadštandardné sociálne služby. Poznali zrejme veľmi dobre slová Pána Ježíša: *Kto by prijal jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma!*

NOVINOVÁ ZÁSILKA

ŽIVÉ SLOVO vydávají Křesťanské sbory ve vydavatelství *A* - ALEF, Bořivojova 29, 718 00 Ostrava, tel. 069/355348, které zajišťuje také administraci. - Řídí odpovědný redaktor ing. Tomáš Pala s redakční radou. Adresa redakce: Podsedky 950, 755 01 Vsetín, tel. 0657/2930. - Grafická úprava: Jaroslav Kapec, akad. malíř. - Vychází čtyřikrát do roka. Předplatné na celý rok 40 Kč, jednotlivá čísla 10 Kč. - Rozšiřuje administrace. Příspěvky na časopis můžete poslat na účet: Komerční banka Ostrava, č. ú. 81006-761/0100. - Administrace pro Slovensko: Vladimír Schnierer, Karpatská 363/5, 915,01 Nové Mesto n/Váhom. Platby a dobrovolné příspěvky na časopis ze Slovenska zasílejte na tuto adresu složenkou typu "C". Předplatné je 48 Sk a jedno číslo 12 Sk. - Tisknou OSTRAVSKÉ TISKÁRNĚ, Novinářská 7, Ostrava 1. - Snížený poplatek za tuto NOVINOVOU ZÁSILKU povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě čj. 450/95-P/1 ze dne 7.2.1995. - Podávání novinových zásilek na Slovensku povolené SP š.p. ZsRP Bratislava, čj. 599-PO zo dňa 10.3.1994. - Reg. číslo MK ČR 6480. ISSN 1210-6526.